

ΚΩΝ/ΝΤΙΝΟΥ ΔΩΡ. ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Α'
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Β'
Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞ
ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Δύο επίκαιρα κείμενα
Ὁρθοδόξου ὁμολογίας
πού μᾶς ἐνδιαφέρουν.

Προσφορά τῶν ἐκδόσεων
«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»
Θεσσαλονίκη, 2006

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΩΡ. ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Α΄

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐὐ σύγχρονος μέγας πειρασμός
τῆς Ὁρθοδοξίας

Β΄

Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἐὐπερασπιστής καί φύλαξ
τῆς Ὁρθοδοξίας

ΕΚΔΟΣΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»

Σπαρτάκου 6 - Συκιές
566 26 Θεσσαλονίκη GR.
Τηλ.: 2310212659

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωσις ἐκδότου	3
«Πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς»	5
Τό Παγκόσμιον Συνονθύλευμα τῶν Αἱρέσεων	10
Ἡ Οἰκουμενική Κίνησις τοῦ Π.Σ.Ε. ὑπό τό φῶς τῆς Πατερικῆς Διδασκαλίας	13
Ἐνώπιον τῶν μεγάλων εὐθυνῶν	27

* * *

Ὁ Λαός τοῦ Θεοῦ, ὑπερασπιστής καί φύλαξ τῆς Ὁρθοδοξίας	35
«Ἐν σῶμά ἐσμεν οἱ πάντες», κληρὸς καί λαός	36
Ἡ ἀρχή τῆς ἰσότητος τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας	38
Ἡ συνοδικότης τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοργανώ- σεως	42
Ἐπερασπιστής τῆς Ἀληθείας καί φύλαξ τῆς ἐνό- τητος τῆς Ὁρθοδοξίας	45

Σημείωσις ἐκδότου

Οἱ ἐκδόσεις «Ὁρθόδοξος Κυψέλη» στήν προσπάθειά τους νά συντελέσουν στήν σωστή πληροφόρησι τῶν ἀγωνιζομένων πιστῶν Χριστιανῶν ὑπέρ τῆς ὀρθοδόξου Πίστεως καί ὁμολογίας, ἐκδίδουν αὐτό τό τεῦχος μέ ἐνδιαφέροντα κείμενα τοῦ ἀειμνήστου πιστοῦ τέκνου τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΩΡ. ΜΟΥΡΑΤΙΔΟΥ, Καθηγητοῦ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καί τῆς Ποιμαντικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Στό πρῶτο μέρος γίνεται λόγος γιά τήν λεγομένη οἰκουμενική κίνησι, τήν αἵρεσι τῶν αἵρέσεων καί προέρχεται ἀπό τήν ἔκδοσι τοῦ 1973 τοῦ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ», καί ἀναδημοσιεύεται ἀποσπασματικά.

Στό δεύτερο μέρος γίνεται λόγος γιά τόν Λαό τοῦ Θεοῦ τόν ὑπερασπιστή καί φύλακα τῆς Ὁρθοδοξίας, καί εἶναι δανεισμένο ἀπό τό Δελτίο τῆς «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΕΝΩΣΕΩΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ», Ἰανουάριος-Μάρτιος, Ἀθῆναι 1994, σελ. 1-8.

Εὐχῆς ἔργον ὄχι μόνον νά τά προσέξουμε, ἀλλά καί νά προστατεύσουμε τήν μοναδικότητα τῆς θεοσδότου καί ἀμωμήτου Πίστεώς μας ἀπό τήν σύγχρονη παναίρεσι τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, μέ τήν ὁποίαν, δυστυχῶς, συμπλέουν καί μερικοί κληρικοί καί λαϊκοί θεολόγοι, περί τήν πίστιν ναυαγήσαντες.

Ὡς γνωστόν διά νά εἴμαστε εὐάρεστοι στόν Θεό καί διά νά ἔχουμε ἐλπίδα σωτηρίας ἀπαιτεῖται πρωτίστως νά διαθέτουμε ὀρθότητα πίστεως (δογμάτων) καί καθαρότητα βίου - ἀκρίβεια χριστιανικῆς ζωῆς.

«Πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς»
(Ματθ. 16, 18)

* * *

*«Ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος δέν προέρχεται τόσον ἀπό
τούς ἐκτός τῆς Ὁρθοδοξίας αἰρετικούς, ὅσον ἀπό τούς
ἐντός αὐτῆς ἀχθοφόρους τῶν ἀποσυνθετικῶν θεωριῶν
τοῦ οἴκουμενισμοῦ»*

(Κων. Δ. Μουρατίδης)

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ*

*«Πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς»
(Ματθ. 16, 18)*

...Διὰ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν «Ἐκκλησιῶν» ἐπιχειρεῖται, ὡς θά ἴδωμεν κατωτέρω, ἡ καθαίρεσις τῶν πνευματικῶν ὀχυρωμάτων τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ πνευματικός καί ἠθικός ἀφοπλισμός αὐτῆς διὰ τῆς ἐκ βάθρων ἀνατροπῆς τῆς ἱεραῆς αὐτῆς Παραδόσεως, ἰδίᾳ δέ τῶν δογμάτων καί τοῦ ἱεροῦ Πηδαλίου τῆς παγκοσμίου καί καθολικῆς ὁλκάδος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Πάντα δέ ταῦτα συντελοῦνται ἐν ὀνόματι λίαν ἐλκυστικῶν πλήν ἀπατηλῶν συνθημάτων, τά ὅποια εὐθέως συγκινοῦν τήν παγκόσμιον Κοινήν Γνώμην, ὡς ἡ δῆθεν «ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν», ὁ διάλογος τῆς Ἀγάπης κ.λπ.

Αἱ δυσμενέσταται καί λίαν ἐπικίνδυνοι συνέπειαι τῶν συντελουμένων εἰς τό Π.Σ.Ε. ἐπί τῆς περαιτέρω πορείας καί τῆς ἐνότητος ἐν γένει τοῦ πληρώματος τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπαιτοῦν συνεχῆ ἐγρήγορσιν τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποιος συμ-

* Ἀπό τό βιβλίον αὐτό, πού ἐκυκλοφόρησαν αἱ ἐκδόσεις «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ» τό 1973, τοῦ Καθηγητοῦ Κων/νου Δωρ. Μουρατίδου, μεταφέρουμε ἀποσπασματικά τά πλέον ἐνδιαφέροντα τοῦ περιεχομένου του.

φώνως πρὸς τὴν προτροπὴν τοῦ μεγάλου προμάχου καὶ ἀγωνιστοῦ τῆς ἐνότητος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, δέον νὰ ἴσταται γενναῖος καὶ ἀνυποχώρητος ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Ὀρθοδοξίας οὐδεμίαν ἐπιτρέπων παραχώρησιν ἢ συμβιβασμὸν εἰς τὰ τῆς πίστεως χάριν τῶν ἀπατηλῶν συνθημάτων τῆς δῆθεν ἐνότητος τῶν «Ἐκκλησιῶν» καὶ τῆς δῆθεν «ἀγάπης» μεταξύ τῶν Χριστιανῶν· *«εἰ δέ που, βροντοφωνεῖ, τὴν εὐσέβειαν* (δηλ. τὴν πίστιν) *παραβλαπτομένην ἰδοις, μὴ προτίμα τὴν ὁμόνοιαν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἴστασο γενναίως ἕως θανάτου»* (PG 60, 609).

...Ὡς παρατηρεῖ καθ' ὑπέροχον τρόπον ὁ ἀληθῶς πνευματοφόρος Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης, ἡ μεγίστη ἴσως φυσιογνωμία τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῶν νεωτέρων χρόνων: «Αὕτη ἡ βίβλος (δηλ. ἡ συλλογὴ τῶν ἱερῶν Κανόνων – τό Πηδάλιον) εἶναι ἡ μετὰ τὰς ἁγίας Γραφάς, ἁγία Γραφή, ἡ μετὰ τὴν Παλαιάν καὶ Καινὴν Διαθήκην, Διαθήκη. Τὰ μετὰ τὰ πρῶτα καὶ θεόπνευστα λόγια, δευτέρα καὶ θεόπνευστα λόγια. Αὕτη ἐστὶ τὰ αἰώνια ὄρια ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες ἡμῶν, *καὶ νόμοι οἱ ὑπάρχοντες εἰς τὸν αἰῶνα...*» (Πηδάλιον, ἔκδ. «Ἀστήρ», σελ. 1στ'). Οἷαν δέ σημασίαν καὶ σπουδαιότητα διὰ τὴν ὑλικὴν κτίσιν ἔχουν οἱ φυσικοὶ νόμοι, τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα ἔχουν διὰ τὴν Καινὴν Κτίσιν, τὴν Ἐκκλησίαν, οἱ ἱεροὶ Κανόνες. «Ἐκβαλε τοὺς κανόνας τῶν στοιχείων ἀπὸ τὴν ὑλικὴν κτίσιν καὶ παρευθὺς λύεται ἡ τάξις, καὶ λυομένης τῆς τάξεως, ὅλον τό πᾶν ἀφανίζεται. *Ἐκβαλε καὶ τοὺς ἱεροὺς τούτους Κανόνας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ παρευθὺς ἅπανα ἡ ἱερά αὐτῆς διακόσμησις ἀφανίζεται*» (Πηδάλιον, σελ. 1ζ').

Διό καὶ πάντες οἱ ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς των Ποιμέ-

νες εἶχον ἀπόλυτον συνείδησιν καί συναίσθησιν, ὅτι οἱ ἱεροὶ καί θεῖοι Κανόνες εἶναι «αἱ πηγαί τῶν πνευματικῶν καί ζωηρῶν ὑδάτων καί τά νοητά θεμέλια» διά τῶν ὁποίων ἡ Παναγία Τριάς «*συνέστησε καί συνέπηξε*» (Πηδάλιον, σελ. 15') *τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν*, καί συνεπῶς μόνον διά τοῦ «Πηδαλίου» ἠδύναντο νά καθοδηγήσουν τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν ἀπολύτρωσιν καί νά διασφαλίσουν τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις τοῦ Ἀντιδίκου καί τῶν Αἰρετικῶν, οἱ ὅποιοι ἀκριβῶς δι' αὐτό εἶχον *ὡς πρωταρχικόν στόχον τὴν καταστροφὴν καί τὴν ἀχρήστευσιν τοῦ «Πηδαλίου»*.

Καί εἰς τό σημεῖον ἀκριβῶς αὐτό ἐξαιρεται ὅλως ἰδιαιτέρως ἡ μοναδική σπουδαιότης καί τό ἀπολύτως ἀναντικατάστατον τοῦ Πηδαλίου, δεδομένου ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι κεκλημένη νά ὀδηγήσῃ τοὺς πιστοὺς τῆς διά μέσου ἑνὸς κόσμου, ὁ ὅποιος ἐν τῷ «πονηρῷ κεῖται» καί νά ἀγωνισθῇ σκληρότατα καί νά παλαίσῃ πρὸς τὰς ποικίλας μεθοδεῖας τοῦ Πονηροῦ, διότι, ὡς παρατηρεῖ ὁ μέγας τῶν Ἐθνῶν Ἀπόστολος Παῦλος, «*οὐκ ἔστιν ἡ πάλη ἡμῶν πρὸς αἷμα καί σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις*» (Ἐφεσ. 6, 12).

Τό ἰσχυρότερον δέ ὄπλον τοῦ Ἀνθρωποκτόνου πρὸς παραπλάνησιν τῶν μελῶν τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας εἶναι *ἡ αἵρεσις*. Πόσον μέγας ὑπῆρξεν ὁ ἐκ τῆς αἵρέσεως κίνδυνος καθίσταται σαφές, ἐάν ἀναλογισθῇ τις, ὅτι δι' αὐτῆς ἀποσκοπεῖται ἡ διά τῆς νοθείας τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλυφθείσης Ἀληθείας ματαιώσεις τῆς ἐν Χριστῷ ἀπολυτρώσεως. Ἡ αἵρεσις οὐδέν ἕτερον εἶναι εἰ μὴ ἀνταρσία τῆς νοσοῦσης ἀνθρωπίνης φύσεως κατὰ τῆς ἀποκατασταθείσης ἐν τῇ Ἐκ-

κλησία, τῷ μυστικῷ Σώματι τοῦ Θεανθρώπου, τελείας κοινωνίας τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ μετά τῶν Πιστῶν. Διά τῆς αἵρέσεως ἐπιδιώκεται ἡ ματαίωσις τῆς θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου διά τῆς ἐκκοσμικεύσεως τοῦ θεανθρωπίνου τῆς Ἐκκλησίας ὀργανισμοῦ. *Ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει ἡ αἵρεσις εἶναι ἡ ἄφρων προσπάθεια τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου νά κυριαρχήσῃ ἐπὶ τοῦ θείου λόγου καί τοῦ ἀνθρωπίνου νόμου ἐπὶ τοῦ θείου νόμου!....*

...Τό Πηδάλιον τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί δογμάτων προσδιορίζει ἀσφαλῶς τήν διά μέσου καί μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων πορείαν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

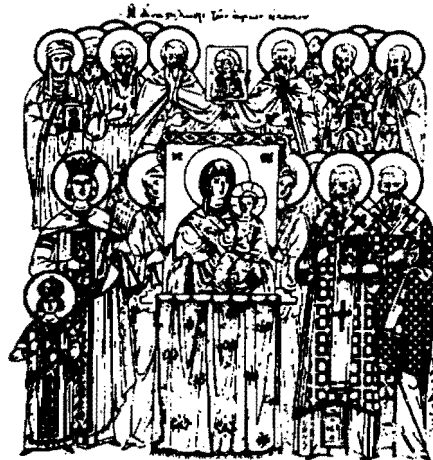
Πᾶσα παρέκκλισις ἐξ αὐτῆς συνιστᾷ πρᾶξιν προδοσίας καί ἐγκυμονεῖ τεραστίους κινδύνους διά τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. *Διό καί ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἠνέχθη τήν διακυβέρνησιν αὐτῆς ὑπό Ποιμεναρχῶν, οἱ ὅποιοι ἠθέλησαν νά ὑποκαταστήσουν τό Πηδάλιον διά τῶν ἀυθαιρέτων κανονισμῶν τῶν κακοδοξιῶν των.* Οὐδεμίαν σημασίαν εἶχεν ἢ ἔχει διά τήν Ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἐάν οἱ αἵρετικοί Ποιμενάρχαι ἐκοσμοῦντο δι' ἐξαιρέτων διανοητικῶν χαρισμάτων καί ἱκανοτήτων καί διεκρίνοντο διά τήν κατά κόσμον μεγαλωσύνην αὐτῶν. Καί εἶναι γνωστόν, ὅτι οἱ μεγάλοι αἵρετικοί διεκρίνοντο διά τά ἀνωτέρω προσόντα αὐτῶν, δι' ὧν καί ἠδυνήθησαν νά παρασύρουν πρὸς καιρόν καί ὀλοκλήρους τοπικάς Ἐκκλησίας μετά τῆς Ἱεραρχίας αὐτῶν!

Ἴδου διατί ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἀνέκαθεν ἀπολύτως ἀσυμβίβαστος, ὅταν ἐπρόκειτο νά διασφαλίσῃ τό Πηδάλιον τῆς Οἰκουμενικῆς καί Παγκοσμίου Ὀλκάδος ἀπό τῆς αἵρέσεως καί τῶν αἵρετικῶν. Ἀδιστάκτως ἐπέβαλλε ἐπ' αὐτῶν τήν ποινήν τῆς καθαιρέσεως καί τοῦ ἀναθέματος!....

...Ἐπί δύο χιλιάδας χρόνια ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἀγωνίζεται ἀκαταπαύστως ἐναντίον τοῦ Ἄρχοντος τοῦ κόσμου τούτου, ἐναντίον τοῦ Ἀνθρωποκτόνου καί τῶν ποικίλων μεθοδειῶν αὐτοῦ, μάλιστα δέ τῆς αἰρέσεως καί τῶν αἰρετικῶν καί θριαμβεύει. Θριαμβεύει διότι Παντοδύναμος Κυβερνήτης αὐτῆς εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Σωτήρ τοῦ Κόσμου καί εἰς τήν παντοδυναμίαν Αὐτοῦ μετέχουν οἱ ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς των Ποιμενάρχαι *κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν τό Ἱερόν Πηδάλιον* καί κατευθύνουν ἐπί τῆ βάσει τῶν θεοπνεύστων κανόνων του τήν παγκόσμιον καί οἰκουμενικήν ὁλκάδα εἰς τόν ἀκύμαντον λιμένα τῆς ἄνω Βασιλείας.

Ἴδού διατί Ὁρθοδοξία – Ἱερά Παράδοσις – Πηδάλιον συνυφαίνονται εἰς τοιοῦτον βαθμόν οὕτως, ὥστε ὁ μή πιστεύων κατὰ τήν Ἱεράν Παράδοσιν νά χαρακτηρίζηται ὑπό τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τοῦ μεγίστου θεολόγου τοῦ Ζ' αἰῶνος, ὡς ἄπιστος. «Ὁ γάρ μή κατὰ τήν Παράδοσιν τῆς (Ὁρθοδόξου) Καθολικῆς Ἐκκλησίας πιστεύων... ἄπιστός ἐστιν» (Ἐκδ. Ὁρθ. Πίστεως, PG 94, 1128)....

* * *

Τό Παγκόσμιον Συνονθύλευμα τῶν Αἱρέσεων

Ἐνσάρκωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας ἀποτελεῖ τό ἐν Γενεύῃ συγκεντρωθέν Παγκόσμιον Συνονθύλευμα τῶν Αἱρέσεων, τό κατ' εὐφημισμὸν αὐτοαποκαλούμενον Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν «Ἐκκλησιῶν» (Π.Σ.Ε.), ὅπερ καί συνιστᾷ καί τόν μέγαν σύγχρονον πειρασμὸν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

Τό Π.Σ.Ε., ὡς γνωστόν, εἶναι ἓνας θρησκευτικός ὀργανισμὸς ἐπὶ τοῦ ὁποίου δεσπόζει ἀσφυκτικῶς καί κυριαρχεῖ σχεδόν συντριπτικῶς ἡ Προτεσταντικὴ παναίρεσις, καί εἰς τόν ὁποῖον συμμετέχει, ἀνεπιτρέπτως τόσον ἐξ ἐπόψεως «ἀρχῆς», ὅσον καί ἐξ ἐπόψεως τῶν ἐκεῖ κρατουσῶν συνθηκῶν καί ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία....

...Τό Π.Σ.Ε. δέν εἶναι ἀπλῶς ἐν συνονθύλευμα αἱρέσεων, ἀλλὰ καί ὁ χῶρος ἐνθα ἐνεργεῖται τό μυστήριον τῆς ἀνομίας διὰ τῆς προσπαθείας πρὸς διάβρωσιν τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος καί ἐξουδετέρωσιν τῆς οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τόν σύγχρονον κόσμον....

...Ἄς μοί ἐπιτραπῆ νά πιστεύω καί μάλιστα ὡς καθηγητῆς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, ὅτι ἡ ἀλλόκοτος καί τερατώδης καί καταλυτικὴ τῆς ὀρθοδόξου κανονικῆς τάξεως καί Ἱερᾶς Παραδόσεως συμμετοχὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τό Παγκόσμιον Συνονθύλευμα τῶν αἱρέσεων συνιστᾷ τὴν μεγίστην παγίδα τοῦ Ἀντικειμένου ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ πρὸς διάβρωσιν καί ἀποσύνθεσιν τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας....

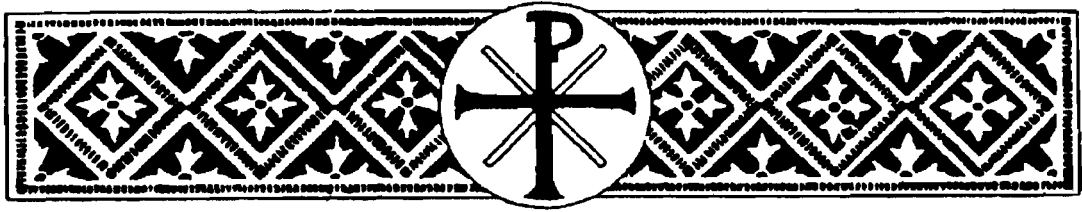
...Πῶς εἶναι δυνατόν ἡ Μία Ἁγία Ἐκκλησία τοῦ

Χριστοῦ *νά συμμετέχη ὡς μέλος, νά ἐντάσσεται μετὰ τῶν ἄλλων αἱρέσεων ἰσοτίμως καί ἐκ πολλῶν ἐπόψεων νά τίθεται εἰς ἀπείρως μειονεκτικωτέραν θέσιν ἔναντι τῶν αἱρέσεων(!!!), εἰς ἓνα κανονισμόν, καί νά ὑποτάσσεται εἰς τάς ἀποφάσεις τῆς πλειοψηφίας τῶν αἱρετικῶν;* Πῶς εἶναι δυνατόν ἢ Μία, Ἁγία Ἐκκλησία νά μετέχη ἑνός ὀργανισμοῦ, ἐντός τοῦ ὁποίου νά συνεργάζεται μεθ' αἱρετικῶν, νά συμπροσεύχεται μετ' αὐτῶν καί νά λαμβάνη θέσιν ἀπό κοινοῦ μετ' αὐτῶν ὡς ἐκπροσώπων τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως εἰς τά μεγάλα προβλήματα τῆς ἀνθρωπότητος; Ἡ τό ἔτι χειρὸν νά συντάσσονται θεολογικά κείμενα ὑπό αἱρετικῶν καί ἐν πλήρει σχεδόν ἀπουσία τῶν ὀρθοδόξων, καί νά ἐκπροσωποῦν τρόπον τινά τά κείμενα αὐτά καί τὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν; Ἐτι πλέον· πῶς εἶναι δυνατόν ἢ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία νά μετέχη εἰς ἓνα ὀργανισμόν, ἢ συμμετοχὴ εἰς τὸν ὁποῖον νά συνεπάγεται τὴν ἀπαλλοτριώσιν θεμελιώδους δικαιώματος τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ δηλαδή καί τῆς ἐπαναφορᾶς τῶν αἱρετικῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐξ ἧς ἀπεςχίσθησαν, δεδομένου ὅτι, ὡς γνωστόν, βασικὴ ὑποχρέωσις τῶν μετεχουσῶν εἰς τὸν Π.Σ. «Ἐκκλησιῶν» εἶναι καί ἡ μὴ ἄσκησις προσηλυτισμοῦ; Τέλος, δέον ἰδιαιτέρως νά ὑπογραμμισθῇ τὸ γεγονός, ὅτι διὰ τῆς συμμετοχῆς τῆς εἰς τὸ Π.Σ.Ε. *ἢ Ὁρθοδοδοξία παρητήθη κατ' οὐσίαν τῆς οἰκουμενικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς ὑπὲρ τοῦ Π.Σ.Ε., ὅπερ καί κατὰ τὴν γνώμην μου συνιστᾷ τὸ μέγιστον καί πλέον ὀδυνηρὸν πλῆγμα κατὰ τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον εἶναι κεκλημένη νά ἐπιτελέσῃ ἐν μέσῳ τοῦ συγχρόνου κόσμου....*

...Ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, καθηγητὴς τοῦ

Κανονικοῦ Δικαίου, κ. Ἰερώνυμος ἔγραψεν ὡς ἀρχιμανδρίτης ἐμπεριστατωμένην μελέτην περί τῆς κανονικῆς ἐπικοινωνίας μετά τῶν ἑτεροδόξων, ἐν τῇ ὁποία κατόπιν μακρᾶς ἐρεύνης σημειοῖ σχετικῶς καί τά ἐξῆς: «Τό συμπέρασμα εἶναι, ὅτι “κατ’ ἀκρίβειαν” δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξη “κοινωνία” μετά τῶν ἑτεροδόξων ἐν τοῖς Μυστηρίοις, ἀφοῦ *ἡ θεία χάρις μεταδίδεται μόνον ἐντός τῆς Ἐκκλησίας*. “Κατ’ οἰκονομίαν” μόνον δύνανται νά ἀναγνωρισθοῦν ὡς ἔγκυρα καί τῶν Μυστηρίων ἐκείνων μόνον ἐκ τῶν ἑτεροδόξων, *οἱ ὁποῖοι προσέρχονται εἰς τήν ὀρθήν πίστιν. Μυστήρια τῶν ἑτεροδόξων οὐδέποτε εἶναι δυνατόν νά ἀναγνωρισθοῦν ὡς ἔγκυρα καθ’ ἑαυτά ἀπό κανονικῆς ἀπόψεως. Ἡ μυστηριακή ἐπικοινωνία, κατά τήν ὀρθόδοξον ἄποψιν, εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς δογματικῆς καί ἐν πᾶσιν ἐνώσεως, οὐχί δέ μέσον πρὸς αὐτήν*». Καί «...ἡ ὑπό ἑτεροδόξων τελουμένη Θ. Εὐχαριστία δέν δύναται οὔτε “κατ’ ἀκρίβειαν” οὔτε “κατ’ οἰκονομίαν” νά θεωρηθῇ ὡς τοιαύτη, καί συνεπῶς, ὅτι ἀπαγορεύεται ἀπολύτως εἰς τά μέλη τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας νά λαμβάνουν αὐτήν, ὅπως ὡσαύτως *ἀπαγορεύεται*, ὅπως μετέχουν τῆς κανονικῆς ὑπό τῶν ὀρθοδόξων τελουμένης Θ. Εὐχαριστίας οἱ ἑτεροδόξοι» (Ἀθῆναι 1957, σελ. 276)....

Ἡ Οἰκουμενική Κίνησις τοῦ Π.Σ.Ε. ὑπό τό φῶς τῆς Πατερικῆς Διδασκαλίας

Οἱ ὄπαδοί τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως διά νά παρακάμψουν τό ἐκ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως – τῶν δογμάτων καί τῶν ἱ. Κανόνων καί δὴ καί ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας– ὑψούμενον ἀνυπέρβλητον ἐμπόδιον εἰς τήν συμμετοχὴν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τό Π.Σ.Ε. καί τήν ἐν αὐτῷ συντελουμένην διαδικασίαν πραγματώσεως τῶν σκοπῶν του, ὁμιλοῦν συνήθως καί ἐπικαλοῦνται ἀορίστως τὴν *δυναμικήν(!)* Παράδοσιν τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν *δυναμικήν(!)* νεοπατερικὴν θεολογίαν κ.λπ. ....

...Ἡ διασφάλισις τῆς ἐνότητος τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας συγκλονίζει τὸν ἱερόν Χρυσόστομον καί ὑπὲρ αὐτῆς μάχεται μετ' ἀληθοῦς πάθους, ἐκφράζων τὴν βαθυτάτην αὐτοῦ ὀδύνην διά πᾶσαν ἐνέργειαν προσβάλλουσαν τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας. «*Ἀλγῶ μὲν γάρ καί κόπτομαι καί ὀδύρομαι καί διαπρίομαι τὰ σπλάγχνα ὡς οἰκείου μέλους ἀποστερούμενος... Διὰ τοῦτο διαμαρτύρομαι, ὅτι τοῦ εἰς αἵρεσιν ἐμπεσεῖν τό τὴν Ἐκκλησίαν σχίσαι οὐκ ἔλαττον ἐστὶ κακόν*» (PG 62, 86)....

...Αὐτός ὁ τόσον ἐπιεικῆς καί πλήρης ἀγάπης Πατήρ πρὸς πάντα, ὁ μέγας Ποιμὴν καί διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας μεταμορφοῦται εἰς ἀμείλικτον κατήγορον,

χαρακτηρίζων ὡς μέγιστον ἔγκλημα, τόν σκανδαλισμόν καί τήν διάσπασιν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας: «Οὐδέν, διακηρύττει, οὕτω παροξύνει τόν Θεόν, ὡς τό Ἐκκλησίαν διαιρεθῆναι. Κἄν μύρια ὦμεν ἐργασάμενοι καλά, τῶν τό σῶμα αὐτοῦ διατεμνόντων οὐκ ἐλάττονα δώσομεν δίκην, οἱ τό πλήρωμα κατατέμνοντες τό ἐκκλησιαστικόν... Ἀνήρ δέ τις ἅγιος εἶπέ τι δοκοῦν τολμηρόν, πλήν ἀλλ' ὅμως ἐφθέγξατο. Τί δὴ τοῦτό ἐστιν; Οὐδέ μαρτυρίου αἷμα ταύτην δύνασθαι ἐξαλείφειν τήν ἁμαρτίαν ἔφησεν. Εἶπέ γάρ μοι, τίνος ἔνεκεν μαρτυρεῖς; οὐ διά τήν δόξαν τοῦ Χριστοῦ; Ὁ τοίνυν τήν ψυχὴν προέμενος ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ, πῶς τήν Ἐκκλησίαν πορθεῖς, ὑπέρ ἧς τήν ψυχὴν προήκατο ὁ Χριστός;» (Ἱερός Χρυσόστομος, PG 62, 85).

Μόνον ἐντός τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἶναι βεβαία καί ἀσφαλής ἡ σωτηρία. Μόνον ὁ ἀνήκων εἰς τό μυστικόν Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν, δύναται νά συνδεθῆ μετὰ τῆς θείας Κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας καί νά σωθῆ. Ἐκτός αὐτῆς ὁ σύνδεσμος αὐτός μετὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀδύνατος κατὰ τόν ἱ. Χρυσόστομον: «Καθάπερ γάρ, εἰ τύχοι χεῖρ ἀποσπασθεῖσα τοῦ σώματος, τό πνεῦμα τό ἀπό τοῦ ἐγκεφάλου τήν συνέχειαν ζητοῦν καί μή εὐρόν οὐκ ἐξάλλεται τοῦ σώματος καί διατρήσαν πρὸς τήν χεῖραν ἐξέρχεται, ἀλλ' ἂν μή εὖρη κείμενον, οὐχ ἄπτεται· οὕτω καί ἐνταῦθα» (Ἱερός Χρυσόστομος, PG 62, 84). Τό μέγεθος τῆς σημασίας τῆς διά μέσου τῆς ὁρατῆς Ἐκκλησίας ἐνώσεως μετὰ τοῦ Κυρίου ὑπογραμμίζεται, ὅπως ἰδιαιτέρως ἐκ τῆς ἀπαντήσεως, τήν ὁποῖαν δίδει ὁ ἱερός Χρυσόστομος εἰς τό ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τεθέν ἐρώτημα: «Παντός ἀνδρός ἡ κεφαλὴ ὁ

Χριστός ἐστίν. Ἄρ' οὖν καί τοῦ "Ἕλληνας;"» (σημ. ἐκδότου δηλ. τοῦ Εἰδωλολάτρου) δίδει κατηγορηματικῶς ἀρνητικὴν ἀπάντησιν: «Οὐδαμῶς. Εἰ γάρ σῶμά ἐσμεν τοῦ Χριστοῦ καί μέλη ἐκ μέρους καί ταύτη ἐκεῖνος ἡμῶν κεφαλὴ, τῶν οὐκ ὄντων ἐν τῷ σώματι οὐδέ εἰς μέλη τελούντων οὐκ ἂν εἶη κεφαλὴ· ὥστε ὅταν εἴπη παντός, τοῦ πιστοῦ δεῖ προσυπακούει» (Ἱερός Χρυσόστομος, PG 61, 214).

Συνεπῶς, τόσον οἱ αἰρετικοὶ ὅσον καί οἱ ἀναθεματισθέντες εὐρίσκονται ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὸν ἱερόν Χρυσόστομον «τό γάρ ἀνάθεμα παντελῶς τοῦ Χριστοῦ ἀποκόπτει» (Ἱερός Χρυσόστομος, PG 48, 949) ...ὡς ἡλλοτριωμένου Θεοῦ καί ἀπορραγέντος τῆς Ἐκκλησίας» (PG 60, 549). Τούς δέ αἰρετικούς χαρακτηρίζει ὡς ὄργανα τοῦ Διαβόλου, τονίζων χαρακτηριστικῶς: «Πολλοὺς ἔχει σήμερον ὁ διάβολος ὄφεις (αἰρετικούς) ἀντί τοῦ ἀρχαίου ὄφεως» (PG 59, 699). Χρησιμοποιεῖ δέ βαρυτάτας ἐκφράσεις κατὰ τῶν αἰρετικῶν, διὰ νά συνειδητοποιήσουν οἱ πιστοὶ τό μέγεθος τῶν ἐξ αὐτῶν κινδύνων. «Καί γάρ οἱ Μανιχαῖοι, οἱ κύνες, οἱ ἐννεοὶ καί λυσσῶντες, τό σχῆμα μὲν ἐπιδείκνυνται ἐπιεικειᾶς, τὴν χαλεπὴν δέ ἔνδον ἔχουσιν τῶν κυνῶν μανίαν καί κατακρύπτουσι τῇ δορᾷ τοῦ προβάτου τὸν λύκον. Ἀλλά μὴ τό φαινόμενον ἴδης, ἀλλά τό ἔνδον κεκρυμμένον θηρίον ἐξέτασον...» (PG 54, 613).

Καί ἀλλαχοῦ: «...ἀλλά φύγε τό δέλεαρ, καί τὸν ἐν τῇ δορᾷ τοῦ προβάτου κρυπτόμενον καταμάνθανε λύκον. Διὰ τοῦτο αὐτόν μάλιστα μίσησον, ὅτι πρὸς μὲν τὸν ὁμόδουλόν σε προσηνῆς καί ἡμερος εἶναι δοκεῖ, πρὸς δέ τὸν κοινόν ἡμῶν ἀπάντων Δεσπότην κυνῶν λυσσῶντων ἐστίν ἀγριώτερος, ἀκήρυκτον εἰς τὸν οὐ-

ρανόν μάχην εἰσάγων καὶ πόλεμον ἄσπονδον καὶ δύναμιν τινα ἐξ ἐναντίας ἀντειπεῖν τῷ Θεῷ. Φύγε τόν ἰόν τῆς πονηρίας, μίσησον τὰ δηλητήρια φάρμακα. Καὶ ἦν παρά τῶν Πατέρων ἐδέξω πληροφορίαν τὴν ἀπό τῶν Θείων Γραφῶν πίστιν καὶ διδασκαλίαν, ταύτην κάτεχε μετὰ πολλῆς τῆς ἀσφαλείας» (PG 54, 613).

Αἱ δύο ἀνωτέρω βασικαὶ διαπιστώσεις ἐκ τῆς διδασκαλίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ἤτοι ἀφ' ἑνός μὲν ὅτι ἡ ἀληθὴς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι μία, ἡ Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ μόνον ἐντὸς αὐτῆς παρέχεται ἀσφαλῶς ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία καὶ ἀπολύτρωσις καὶ ἀφ' ἑτέρου, ὅτι οἱ αἵρετικοὶ εἶναι ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας στερούμενοι τῆς ἀληθοῦς ἐν Πνεύματι κοινωνίας μετὰ τῆς Θείας τῆς Ἐκκλησίας Κεφαλῆς καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ Σατανᾶ εὗρισκόμενοι, θύματα καὶ ὄργανα ἐν πολλοῖς τοῦ Ἀνθρωποκτόνου, προσδιορίζουν κατὰ τρόπον ὅπως ἀποφασιστικόν τὴν καθόλου ἔναντι τῶν αἵρετικῶν καὶ τῆς αἵρέσεως διδασκαλίαν καὶ ποιμαντικὴν δραστηριότητα τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, δυναμένας νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἀκολούθως: **Μεταξύ ὀρθοδοξίας καὶ αἵρέσεως ὑφίσταται ἀγεφύρωτον χάσμα, οὐδενός ἐπιτρεπομένου συμβιβασμοῦ ἢ ἐπικοινωνίας μετὰ αὐτῶν.** Ἡ αἵρεσις καὶ οἱ αἵρετικοὶ συνιστοῦν μέγαν κίνδυνον, δι' ὃ καὶ δεόν νὰ διασφαλισθοῦν ἔναντι αὐτῶν οἱ πιστοί, ἰδίᾳ διὰ τῆς ἀποφυγῆς οἵασδήποτε πρὸς αὐτοὺς ἐπικοινωνίας, ἐπιτρεπομένης μόνον εἰς τοὺς ἔχοντας τὰς προϋποθέσεις ἀναλήψεως τοῦ κατὰ τῆς αἵρέσεως καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν αἵρετικῶν ἀγῶνος καὶ τέλος καταπολεμήσεως δι' ὅλων τῶν μέσων τῆς αἵρέσεως ὡς καὶ ἀσκήσεως δι' ὅλων τῶν δυνάμεων, ἰδίᾳ δέ διὰ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀγάπης τοῦ ἔργου τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν Μάνδραν τοῦ Χρι-

στοῦ τῶν ἀπολωλότων προβάτων. Ἀποκλειστικός καί μοναδικός δεσπότης παράγων εἰς τήν ρύθμισιν τῶν σχέσεων τῶν ὀρθοδόξων πρὸς τοὺς αἵρετικούς εἶναι ἡ ἐπαναφορά αὐτῶν εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν. Ὡς παρατηρεῖ σχετικῶς λίαν δέ χαρακτηριστικῶς ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐξω τῆς Ἐκκλησίας ἔστηκεν ὁ διάβολος, εἰς γάρ τήν ἱεράν μάνδραν εἰσελθεῖν οὐ τολμᾷ» (PG 50, 651). Διό καί οἱ ἐξερχόμενοι τῆς Ἐκκλησίας περιέρχονται ὑπὸ τήν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἐξω τῆς Ἐκκλησίας δέν ὑπάρχει, ὡς εἶπομεν, κατὰ τόν ἱερόν Χρυσόστομον, δυνατότης ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ Θεοῦ τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορος, ἡ δέ αἵρεσις καί αἱ ἀκολουθοῦσαι αὐτήν ὁμάδες τῶν αἵρετικῶν ἐπ' οὐδενί λόγῳ δύνανται νά συγκροτήσουν Ἐκκλησίαν, διό καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος δέν διστάζει νά διακηρύξῃ, ὅτι οἱ διασπῶντες τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας διαπράττουν μεγαλύτερον κακόν ἐκείνου τῶν στρατιωτῶν, οἱ ὅποιοι διά τῆς λόγχης διέτεμον τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ἢ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὅποιοι τοῖς ἥλοις διέκοψαν, διότι «ἐκεῖνα διατμηθέντα τά μέλη πάλιν συνήφθη· ταῦτα δέ ἀποσπασθέντα ἄν ἐνθάδε μή συναφθῆ, οὐκέτι συναφθήσεται, ἀλλά μένει τοῦ πληρώματος ἔξω» (PG 50, 651). Συνεπῶς ἐξ ἐπόψεως τῆς Χρυσοστομικῆς διδασκαλίας ὅχι μόνον οὐδεὶς λόγος δύναται νά γίνῃ περί χαρακτηρισμοῦ τῶν διαφόρων αἵρετικῶν ὁμάδων ὡς Ἐκκλησιῶν, ἀλλά καί οὐδεμία δυνατότης ὑπάρχει σωτηρίας εἰς τοὺς ἐμμένοντας ἐνσυνειδήτως ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ πλάνῃ αὐτῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι μετὰ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐν ἧ ἐνεσαρκώθῃ ἡ πληρότης τῆς Ἀληθείας: «Τοῦτο γάρ ἐστὶ τό συνέχον τήν πίστιν καί τό κύρυγμα· ἡ γάρ ἀλήθειά ἐστὶ τῆς Ἐκ-

κλησίας καὶ στῦλος καὶ ἑδραῖωμα» (PG 62, 554), καὶ τῶν διαφόρων αἱρέσεων αἱ ὁποῖαι ἐνσαρκώνουν τό ψεῦδος καὶ τὴν πλάνην, ὡς ἐκ τοῦ Πατρὸς τοῦ ψεύδους, τοῦ Διαβόλου, ἐμπνεόμεναι καὶ κατευθυνόμεναι πρὸς ἀνατροπὴν, ὡς παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, τῆς πραγματοποιηθείσης ὑπὸ τοῦ Θεανθρώπου ἐνσάρκου οἰκονομίας, *οὐδεμία εἶναι νοητὴ ἢ δυνατὴ ἐπικοινωνία ἢ συνεργασία*. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ ὁ ἱερός Χρυσόστομος εἶναι ἐντελῶς ἀδιάλλακτος καὶ ἀσυμβίβαστος. Αὐτός ὁ μέγας κῆρυξ τῆς πάσης θυσία καὶ δὴ καὶ δι' ἀγάπης προσελκύσεως τῶν αἱρετικῶν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, *ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀνέχεται τὴν ἐν τῷ Σώματι τῆς Ἐκκλησίας συνύπαρξιν ὀρθοδοξίας καὶ αἱρέσεως ἢ αἱρετικῶν ἢ τῆς οἰασδήποτε μετ' αὐτῶν ἐπικοινωνίας ἐν τῇ πίστει, ὡς προσκρούουσας ἀπολύτως εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς ὁποίας καὶ αὐτό τό «ὄνομα συμφωνίας ὄνομα καὶ ὁμονοίας ἐστὶ»* (PG 61, 616), δεδομένου μάλιστα ὅτι, ὡς λίαν χαρακτηριστικῶς παρατηρεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἡ κοινωνία ἢ φιλία ὀρθοδόξων μετὰ αἱρετικῶν προσκρούει καὶ εἰς τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ αὐτῇ πίστει, διότι ὅταν *«αἱρετικῶν φίλος εἶη»* (PG 62, 79), τότε δὲν ὑπάρχει τό ἐν πνεῦμα, ἢ ὁμόνοια δηλαδή καὶ ἡ ὁμοφροσύνη ἐν τῇ πίστει.

Ἡ πρὸς τοὺς αἱρετικούς ἐπιβεβλημένη ἐκδήλωσις τῆς ἀγάπης κατὰ τὴν προσπάθειαν προσελκύσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ὄρθοδοξίαν, *οὐδόλως δεόν νά συγχέηται πρὸς οἰανδήποτε μετ' αὐτῶν κοινωνίαν ἢ συνεργασίαν εἰς τὰ τῆς πίστεως*. Ἡ ἐν προκειμένῳ διδασκαλία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου εἶναι ἀπολύτως σαφὴς καὶ κατηγορηματικὴ. Ἀγάπη πρὸς πάντας, κοινωνία ὅμως καὶ συνεργασία εἰς τὰ τῆς πίστεως μόνον μετὰ τῶν πι-

στῶν. Κριτήριον ἐν προκειμένῳ ἀπόλυτον εἶναι ἡ Ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας: *«Ὅταν οὖν εὖ ποιεῖν δέῃ, πᾶς ἄνθρωπός σοι ἐγγύς ἔστω· ὅταν δέ ὁ τῆς ἀληθείας γυμνάζεται λόγος ἐπιγίγνωσκε τόν οἰκεῖον καί τόν ἀλλότριον. Κἄν ἀδελφόν ἔχῃς ὁμοπάτριον καί ὁμομήτριον καί μή κοινωνήσῃ σοι κατά τόν τῆς ἀληθείας νόμον, ἔστω σοι τοῦ Σκύθου βαρβαρικώτερος· κἄν Σκύθης, κἄν Σαυρομμάτης, ἢ, τῶν δογμάτων δέ εἶδη τήν ἀκρίβειαν καί πιστεύῃ τοῦτο, ὃ καί αὐτός σύ, αὐτοῦ τοῦ τᾶς ὠδῖνάς σοι λύσαντος οἰκειότερος ἔστω καί ἐγγύτερος»* (PG 55, 461). Ἐν τῇ σχέσει τῆς Ἀγάπης πρὸς τήν Ἀλήθειαν ὄχι μόνον δέν εἶναι νοητή οἰαδήποτε σκέψις ἀντιθέσεως μεταξύ αὐτῶν ἢ συγκαλύψεως ἢ πολλῶ μᾶλλον ὑποκαταστάσεως τῆς Ἀληθείας ὑπὸ τῆς Ἀγάπης ἀλλά πλήρης εἶναι ἡ συνύφανσις τῶν δύο ἐννοιῶν οὕτως, ὥστε ἡ ἐπικράτησις τῆς Ἀληθείας νά εἶναι ὁ πρωταρχικός σκοπός τῆς Ἀγάπης: *«Ἀγάπην δέ δείκνυσι γνησίαν, διακηρύττει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, οὐ κοινωνία τραπέζης, οὐδέ πρόσρησις ὑψηλή, οὐδέ κολακεία ρημάτων, ἀλλά τό διορθῶσαι καί σκοπῆσαι τό συμφέρον τοῦ πλησίον καί τόν πεπτωκότα διαναστήσαι...»* (PG 54, 623).

Ἴδού διατί ἐν ἀπολύτῳ συνεπείᾳ πρὸς τᾶς ἀνωτέρω βασικάς θέσεις του ὁ ἱερός Πατήρ ὄχι μόνον δέν ἀνέχεται οὐδεμίαν συνύπαρξιν πρὸς τήν αἵρεσιν καί τούς συλλόγους τῶν αἵρετικῶν, ἀλλά καί ἀγωνίζεται αὐτός ὁ ἴδιος ἀνενδότως ἐναντίον πάσης τοιαύτης συνυπάρξεως, ἐπικοινωνίας ἢ συνεργασίας μετ' αὐτῶν, μέχρι δέ τοιούτου σημείου οὕτως, ὥστε νά κατηγορηται ἀπό τῶν ἀντιπάλων του ὡς *φιλόνεικος*. Οὕτως, ὁ θεόπνευστος Πατήρ ὑπογραμμίζων τό μέγεθος τοῦ κινδύνου ἐκ τῶν αἵρέσεων ἔτι καί τῶν θεωρουμέ-

νων ὡς μικρῶν παρεκκλίσεων ἐρωτᾶ: «Ποῦ τοίνυν εἰσὶν οἱ φιλονικεῖας ἡμᾶς κρίνοντες ἔνεκεν τῆς πρὸς τοὺς αἵρετικούς διαστάσεως;» (PG 61, 622).

Κατὰ ταῦτα ἐν μὲν τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐδεμίαν θέσιν ἔχουν οἱ αἵρετικοί, διό καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν ἐμμένοντες εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν δέον νὰ ἀποκόπτονται ἐξ αὐτῆς, διότι «τοῦτο μάλιστα εἰρήνη, ὅταν τό νενοσηκός ἀποτέμνηται, ὅταν τό στασιάζον χωρίζηται. Ἐπεὶ καὶ ἰατρός οὕτω τό λοιπόν διασώζει σῶμα, ὅταν τό ἀνιάτως ἔχον ἐκτάμη» (PG 57, 405). Ἐκτός δέ τῆς Ἐκκλησίας, οἱ πιστοὶ δέον νὰ ἀποφεύγουν οἰανδήποτε ἀνάμιξιν ἢ ἐπικοινωνίαν πολλῶ δέ μᾶλλον συνεργασίαν μετὰ τῶν συλλόγων τῶν αἵρετικῶν καὶ δὴ καὶ ἐν τῇ πίστει: «Ἀποστρεφόμεθα τῶν αἵρετικῶν τοὺς συλλόγους, ἐχώμεθα δέ διηνεκῶς τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ βίον ἀκριβῆ καὶ πολιτείαν τοῖς δόγμασιν ἴσην ἐπιδειξώμεθα» (PG 56, 256).

Εἰς τὴν πρότασιν αὐτὴν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου θά ἡδύνατο νὰ εἶπη τις, ὅτι συμπυκνοῦται ἢ ἐν γένει πρὸς τοὺς αἵρετικούς στάσις τῶν πιστῶν. Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς διαφωτίζεται ἀπολύτως ἡ μεθόδευσις τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου πρὸς συντριβὴν καὶ ἐκμηδένισιν τῆς αἵρέσεως καὶ τῆς πάσῃ θυσία καὶ ἀγάπῃ προσελκύσεως τῶν αἵρετικῶν πρὸς ἐπιστροφήν ἐκ νέου εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν.

Μετ' ἀληθοῦς πάθους ἀγωνίζεται ὁ ἱερός Χρυσόστομος τὸν διμέτωπον αὐτοῦ ἀγῶνα κατὰ τῆς αἵρέσεως καὶ ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν αἵρετικῶν. Ὅσον ἀμείλικτος διώκτης εἶναι τῆς αἵρέσεως προσπαθῶν διὰ «τῆς τοῦ Πνεύματος φλογός» ὄχι μόνον νὰ ἀποσπάσῃ ἀλλὰ καὶ νὰ κατακαύσῃ αὐτὴν ταύτην τὴν πονηρὰν ρίζαν τῆς αἵρέσεως (PG 48, 719), ἄλλο τόσον πυρπο-

λειται ὑπό τοῦ πόθου τῆς σωτηρίας τῶν αἰρετικῶν, ἀγωνιζόμενος «ἀπάγειν αὐτούς τῆς πονηρᾶς αἵρέσεως καί πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἐπανάγειν» (PG 48, 793). Διό καί δέν παύει καλῶν τοὺς ἔχοντας τὰς πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις πιστοὺς τοὺς ἐρριζωμένους δῆλα δὴ εἰς τὴν πίστιν καί μὴ διακινδυνεύοντας νά ὑποστοῦν οὐδεμίαν ἐκ τῶν αἰρετικῶν βλάβην, νά τῷ συμπαρασταθοῦν εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς *ἐπιστροφῆς τῶν αἰρετικῶν εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν*. Εἶναι τῷ ὄντι ἐξόχως συγκινητικοί ἀλλὰ καί συγκλονιστικοί οἱ λόγοι, διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἱερός Χρυσόστομος προσπαθεῖ νά συνειδητοποιήσῃ εἰς τὸ ἐκκλησίασμα τὸ ἐν προκειμένῳ χρέος του. Παραθέτομεν λίαν χαρακτηριστικὴν περικοπὴν: «*Ἡ μήτηρ ἡμῶν ἢ κοινὴ οὐχ ἱμάτιον, ἀλλ' ἀδελφόν ἀπώλεσεν· ἔκλεψεν αὐτόν ὁ διάβολος καί κατέχει νῦν ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ· οἶδας τὸν κεκλοφότα, οἶδας τὸν κλαπέντα· ὁρᾷς ἐμέ, καθάπερ λύχνον, ἄπτοντα τῆς διδασκαλίας τὸν λόγον καί πανταχοῦ ζητοῦντα καί κοπτόμενον καί σύ ἔστηκας σιγῶν καί οὐ καταγγέλεις; Πῶς δέ οὐκ ἐν τοῖς ἐσχάτοις σε τῶν ἐχθρῶν ἢ Ἐκκλησία λογιεῖται καί πολέμιον ἠγήσεται καί λυμεῶνα;*» (PG 48, 856).

Εἰς τὸ ὀπτικόν αὐτοῦ πεδίου ὁ ἱερός Χρυσόστομος διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν σχέσεων πρὸς τοὺς αἰρετικούς θεωρεῖ ἀφ' ἑνός μὲν τὴν Λυτρωτικὴν Ἀλήθειαν τῆς Ἐκκλησίας καί ἀφ' ἑτέρου τὴν ἄβυσσον τῆς ἀπωλείας, πρὸς τὴν ὁποίαν ὀδηγοῦνται οἱ αἰρετικοί. Οὐδεμίαν δέ δυνατότητα συνδέσεως ἢ ἑναρμονίσεως ἢ συμβιβασμοῦ μεταξὺ τῶν δύο κόσμων. *Ἡ μοναδικὴ λύσις εἶναι ὁ ἀγὼν ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν αἰρετικῶν εἰς τὴν μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καί ἀποστολικὴν ὀρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἢ ὁποία καί συνι-*

στᾶ τό μοναδικόν καί ἀποκλειστικόν περιεχόμενον καί τήν δικαίωσιν τοῦ ἀγῶνος τούτου.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀναπτυχθέντων καθίσταται, ὡς φρονῶ, τοῖς πᾶσι δῆλον, ὅτι οὐδέν ἔρεισμα δύναται νά εὔρη εἰς τήν διδασκαλίαν μάλιστα δέ τήν Ἐκκλησιολογίαν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἢ συμμετοχή τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τήν οἰκουμενικήν κίνησιν καί τόν διάλογον μεταξύ τῶν «Ἐκκλησιῶν» ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Π.Σ.Ε., ἑνός δηλονότι ὀργανισμοῦ συγκροτουμένου ὑπό διαφόρων πέρα καί ἔκτός τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εὐρισκομένων αἰρετικῶν ὁμάδων ἢ χριστιανικῶν ὁμολογιῶν. *Διότι ἐν τῷ χώρῳ τοῦ Π.Σ.Ε. συντελεῖται, ὅ,τι κατηγορηματικώτατα ὑπό τῆς διδασκαλίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἀποκλείεται καί καταδικάζεται, ἤτοι ἡ συνεργασία μεταξύ Ὁρθοδοξίας καί αἰρέσεως καί ἀντιστοίχως ὀρθοδόξων καί αἰρετικῶν ἐπί θεμάτων πίστεως, ὡς ἡ ἐν συνεργασία σύνταξις θεολογικῶν κειμένων καί ἡ ἀπό κοινοῦ συμμετοχή εἰς λατρευτικάς συνάξεις καί ἡ ἀπό κοινοῦ ἐκπροσώπησις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἐπί τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς ἀνθρωπότητος κ.λπ. Ἀντιθέτως δέ, ἀπαγορεύεται ὅ,τι ἀποτελεῖ τήν μοναδικήν δικαίωσιν τῆς ἐπικοινωνίας τῶν ὀρθοδόξων μετά τῶν αἰρετικῶν κατά τήν διδασκαλίαν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ἢ ἄσκησις δηλαδή τῆς ἱεραποστολῆς πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν αἰρετικῶν εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν (ἀπαγόρευσις ἀσκήσεως προσηλυτισμοῦ).*

Ἐξ ἐπόψεως, συνεπῶς, τῆς ἐκκλησιολογίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἀποκλείεται ἀπολύτως, ὡς ἀπεδείχθη, κατά τήν γνώμην μας, διὰ τῶν ἀνωτέρω, ἡ συμμετοχή τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τό

Π.Σ.Ε. καί εἰς τόν ὑπ' αὐτοῦ διοργανούμενον οἰκουμενικόν διάλογον μεταξύ τῶν «Ἐκκλησιῶν»....

...«Ἄν μὲν οὖν βλάπτωσιν, διδάσκει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, αἱ φιλίαι (μετά τῶν αἵρετικῶν), *φεύγωμεν καί ἀποπηδῶμεν· ἐάν δέ μηδέν ἡμᾶς εἰς τόν τῆς εὐσεβείας ἀδικῶσιν λόγον, ἔλκωμεν καί ἐπισπώμεθα πρὸς ἑαυτούς ἐκείνους*» (PG 48, 708), εἶναι ἢ ἐν προκειμένῳ θεμελιώδης θέσις τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου πρὸς καθορισμόν τῆς περαιτέρω πορείας καί τοῦ μετά τῶν αἵρετικῶν συγχρόνου οἰκουμενικοῦ διαλόγου.

...Εἶναι ἀλήθεια μὴ ἐπιδεχομένη ἀμφισβήτησιν, ὅτι εἰς τόν χῶρον τοῦ Π.Σ.Ε. κυριαρχοῦν ἀπολύτως αἱ ἐξόχως ἐπικίνδυνοι καί τοῦτ' αὐτό καταλυτικάί τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας θεωρίαι τῆς συγχρόνου «οἰκουμενικῆς θεολογίας», ἀπό τῆς διαβοήτου θεωρίας τῶν κλάδων μέχρι καί τῆς ἀρχῆς τῆς σχετικότητος, ὑπό τὴν ἀποσυνθετικὴν ἀτμόσφαιραν τῶν ὁποίων καί συντελοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἐκκλησιαστικαί καί θεολογικαί ἐργασίαι τοῦ Π.Σ.Ε.

Καί ἀπεδείχθη τόσον ἰσχυρά καί τοῦτ' αὐτό ἀκαταμάχητος ἢ διαβρωτικὴ δύναμις τῶν αἵρετικῶν αὐτῶν δοξασιῶν ἐπὶ ὠρισμένων ἐκπροσώπων καί δὴ καί κορυφαίων εἰς τό Π.Σ.Ε. λόγω ἀσφαλῶς καί τῆς συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Π.Σ.Ε., ὑπό συνθήκας καταδικαζομένας ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ πανισχύρου ὄπλου τῆς ὁποίας καί ἀπεστέρησαν ἑαυτούς διὰ τῆς τοιαύτης συμμετοχῆς οὕτως, ὥστε μετά περίοδον συνεργασίας ὀλίγων δεκαετηρίδων νά ὑποστηριχθοῦν ὑπ' αὐτῶν ἀπόψεις πρωτοφανεῖς εἰς τόν χῶρον τῆς Ὁρθοδοξίας καί ἀδιανόητοι δι' ὀρθοδόξους καί δὴ καί ἱεράρχας.

Καί περί μέν τῶν συνταρακτικῶν αὐτῶν ἀπόψεων τῶν οἰκουμενιστῶν ἱεραρχῶν καί θεολόγων, διά τῶν ὁποίων κατ' οὐσίαν καταλύεται ἡ μοναδικότης τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ὑποβιβαζομένης εἰς τήν θέσιν μιᾶς μεταξύ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν, εἶπομέν τινα ἄνωτέρω, τοῦτο μόνον ἐπιθυμοῦντες νά ὑπογραμμίσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι δέν περιωρίσθησαν μόνον εἰς τήν θεωρίαν οἱ ἄνωτέρω ἱεράρχαι, ἀλλά παρακάμπτοντες δόγματα καί κανόνας ἐπεδίωξαν συντόνως νά προετοιμάσουν διά τοῦ δῆθεν διαλόγου τῆς δῆθεν ἀγάπης τό ἔδαφος πρός τό λεγόμενον «Κοινόν Ποτήριον», καί μάλιστα διά τῆς κατ' αὐτόν τόν τρόπον παρακάμψεως τοῦ διαλόγου τῆς Ἀληθείας καί πραγματοποιήσεως ἐν τῇ πράξει τῆς ἐνώσεως τῆς Ὁρθοδοξίας μετά τῆς αἵρέσεως!....

... Ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ὁ πυρπολούμενος κυριολεκτικῶς ὑπό τοῦ πόθου τῆς ἐπαναφορᾶς τῶν αἵρετικῶν εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν, *οὐδεμίαν οὐδέ τήν παραμικράν ἐπέτρεπε ἐξ αὐτῶν ἐπίδρασιν ἢ διάβρωσιν τῶν ὀρθοδόξων*, οὐδένα συμβιβασμόν καί τόν ἐλάχιστον ἠνείχετο, *ἀλλ' ἐμάχετο ἀνευδότης κατ' αὐτῶν*: «Καθάπερ γάρ ἐν τοῖς βασιλικοῖς νομίσμασιν, διεκήρυττεν, ὁ μικρόν τοῦ χαρακτῆρος περικόψας ὅλον τό νόμισμα κίβδηλον εἰργάσατο· οὕτω καί ὁ τῆς ὑγιοῦς πίστεως καί τό βραχύτατον ἀνατρέψας, τῷ παντί λυμαίνεται, ἐπί τά χείρονα προῖών ἀπό τῆς ἀρχῆς. Ποῦ τοίνυν εἰσίν οἱ φιλονικεῖας ἡμᾶς κρίνοντες ἕνεκεν τῆς πρός τούς αἵρετικούς διαστάσεως; Ποῦ νῦν εἰσίν οἱ λέγοντες οὐδέν μέσον εἶναι ἡμῶν κακείνων, ἀλλ' ἀπό φιλαρχίας τήν διαφοράν γενέσθαι;... Ἀλλά καί αὐτό μέν οὖν τοῦτό ἐστι τό πάντων αἴτιον τῶν κακῶν, τό μή ὑπέρ τῶν μικρῶν τούτων ἀγανακτεῖν» (PG 61, 622)....

...Ἡ ἐμμονή εἰς τήν ὀρθήν πίστιν οὐδέποτε εἶναι δυνατόν νά ἀπομακρύνῃ ἀπό τῆς εἰρήνης, ἀλλά μόνον ἡ ἄρνησις αὐτῆς... Ἴδού ἡ ὑπέροχος προτροπή τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου: *«εἰ δέ που, τήν εὐσέβειαν παραβλαπτομένην ἴδοις, μή προτίμα τήν ὁμόνοιαν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἴστασο γενναίως ἕως θανάτου»* (PG 60, 611).

Ναί! Οὐδείς δῆθεν διάλογος «Ἀγάπης», οὐδεμία πρόφασις περί ἀσκήσεως δῆθεν ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς πρὸς προσέλκυσιν τῶν αἵρετικῶν εἰς τήν Ὁρθοδοξίαν, οὐδέν σύνθημα περί ἐνώσεως δῆθεν τῶν «Ἐκκλησιῶν» δύναται νά συγκαλύψῃ τήν Ἀλήθειαν, τήν Ὁρθοδοξίαν, νά διεκδικήσῃ θυσίας εἰς τά θέματα τῆς ἀληθοῦς πίστεως. Ὄταν προσβάλλεται ἡ ἀκεραιότης τῆς Ἀληθείας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τότε δέν ὑπάρχει ἄλλη ἐκλογή ἐξ ἐπόψεως τῆς διδασκαλίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, διά τῆς ὁποίας ἐκφράζεται ἡ πεμπτοσύνη τῆς Ὁρθοδοξίας, εἰ μή ὁ ἀγὼν ὑπέρ τῆς Ἀληθείας, ἔστω καί ἐάν ἡ προσβολή γίνεται ὑπό τό ἔνδυμα τῆς Ἀγάπης, τοῦ δῆθεν διαλόγου τῆς Ἀγάπης, ὅπως θεῖ ἐλέγομεν σήμερον. Τότε οἱ ἀληθεῖς ὀρθόδοξοι χριστιανοί ἔχοντες ὡς σύνθημα τήν προσταγὴν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου *«μή προτίμα τήν ὁμόνοιαν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἴστασο γενναίως ἕως θανάτου»*, ἀγωνίζονται ὑπέρ τῆς Ἀληθείας καί κατὰ τῆς Αἰρέσεως....

...Οἱ ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς αἰρέσεως τοῦ Π.Σ.Ε. εἶναι ὁ εὐλογημένος λαός τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος πιστός εἰς τήν θρησκείαν τῶν Πατέρων του, πιστός εἰς τήν ἐντολήν τοῦ Κυρίου καί τήν διδασκαλίαν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, μάλιστα δέ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος ἐάν ἔζη σήμερον *θά ἦτο ὁ Ἠγέτης τοῦ ἀγῶνος* κατὰ τοῦ Παγκοσμίου θρησκευτικοῦ συγκρη-

τισμοῦ ὡς τοῦτο ἐκπροσωπεῖται εἰς τό Π.Σ.Ε. *καί ὑπέρ τῆς οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς τῆς Ὁρθοδοξίας*, προμαχῶν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν μέσῳ τοῦ συγχρόνου πνευματικοῦ χάους, προτιμῶν ἀντί τοῦ ψευδοῦς διαλόγου τῆς Ἀγάπης, ὑφ' ἣν συγκαλύπτεται ἡ αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, τήν Λυτρωτικὴν Ἀλήθειαν τῆς Μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Καί αὐτό συνιστᾷ τήν μεγάλην εὐλογίαν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τήν σύγχρονον ἐποχὴν καί τήν μοναδικήν ἐλπίδα διὰ τήν ἐπανένωσιν τῆς Χριστιανοσύνης!

* * *

Ἡ Ἁγία καί Οἰκουμενική πρώτη Σύνοδος.

Ἐνώπιον τῶν μεγάλων εὐθυνῶν

...Ἡ λεγομένη οἰκουμενική κίνησις τοῦ Π.Σ.Ε., τοῦ παγκοσμίου δηλαδή συνονθυλεύματος τῶν αἱρέσεων καί τῶν αἱρετικῶν εἶναι ἡ πλέον ἐπικίνδυνος αἴρεσις.

Εἶναι τόσον συγκλονιστικάί αἱ ἐκ τῆς ἀνεπιτρέπτου ταύτης συμμετοχῆς εἰς τό Π.Σ.Ε. μέχρι τοῦδε ἐπιπτώσεις καί τόσον δυσοίωνοι αἱ μελλοντικάί ἐξελίξεις, οὕτως, ὥστε νά συνταράσσεται ὁ εὐλογημένος λαός τοῦ Θεοῦ, αὐτός ὁ Λαός ἐπί τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἐν πολλοῖς ἡ ἐν γένει ἐκκλησιαστική δραστηριότης ἀπό συνεχῆ καί ἀλλεπάλληλα ἐρωτήματα, τά ὁποῖα, δυστυχῶς, δέν ἔτυχον εἰσέτι πλήρους καί ἱκανοποιητικῆς ἐκ μέρους τῆς ὑπευθύνου ἐκκλησιαστικῆς Ἡγεσίας ἀπαντήσεως.

Καί τά συγκλονιστικά αὐτά ἐρωτήματα θά ἡδύναντο νά συνοψισθοῦν προχειρῶς εἰς τά ἑξῆς:

Α') *Ἐξ ἐπόψεως ἀρχῆς*: Διατί ἡ Ὁρθόδοξος Ἱεραρχία ἀνέχεται τήν περαιτέρω συμμετοχήν εἰς τό παγκόσμιον συνονθύλευμα τῶν αἱρέσεων τοῦ Π.Σ.Ε. παρά τήν κατάφωρον παραβίασιν θεοπνεύστων ἱερῶν Κανόνων καί θεμελιωδῶν ἐκκλησιολογικῶν ἀρχῶν, δι' ἧς πλήττεται αὐτή αὕτη ἡ οὐσία καί ἡ ἐν γένει λυτρωτική πορεία τῆς Ὁρθοδοξίας; Πῶς ἀνέχεται ἡ Ὁρθόδοξος Ἱεραρχία τόν συμφυρμόν ὀρθοδόξων ἱεραρχῶν καί πιστῶν λαϊκῶν ἐν μέσῳ αἱρετικῶν καί μάλιστα ὑπό συνθήκας ἐξόχως μειωτικάς διά τό κῦρος καί τήν αἴγλην τῆς Ὁρθοδοξίας;

Καί δέν εἶναι βαθύτατα θλιβερόν τό γεγονός ὅτι ὁ Ρωμαιοκαθολικισμός ἐν ἀπολύτῳ συνεπείᾳ πρὸς τήν ἐκκλησιαστικήν αὐτοῦ ἔστω ψευδαίσθησιν, ὅτι εἶναι ἡ μία, ἅγια... ἠρνήθη νά συμμετάσχη εἰς τό Π.Σ.Ε., δίδων οὕτω ἐν προκειμένῳ λίαν ὀδυνηρόν μάθημα συνεπειᾶς εἰς τούς ὑπευθύνους Ποιμένας τῆς Ὁρθοδοξίας;

Β΄) Ἀλλά πολύ πλέον συγκλονιστικά εἶναι τά ἐρωτήματα, τά ὅποια γεννῶνται εἰς τὰς συνειδήσεις τοῦ πιστοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἐκ τῆς συνεχίσεως τῆς συμμετοχῆς εἰς τό παγκόσμιον συνονθύλευμα τῶν αἰρέσεων (Π.Σ.Ε.) καί μετὰ τὰς λίαν θλιβεράς καί ἐπικινδύνους καί τοῦτ' αὐτό διαβρωτικὰς τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος συνεπειᾶς ἐκ τῆς συμμετοχῆς ταύτης....

Καί γεννᾶται τό ἔν, τό μέγα ἐρώτημα: Διατί ἡ Ὁρθόδοξος Ἱεραρχία τοῦλάχιστον μετὰ τήν διαπίστωσιν τῶν ἐπικινδύνων καί τοῦτ' αὐτό καταστρεπτικῶν ἐπιπτώσεων ἐκ τῆς συμμετοχῆς εἰς τό Π.Σ.Ε. *δέν ἀποχωρεῖ ἐξ αὐτοῦ;*

Διατί ἐξακολουθεῖ νά συμμετέχη εἰς ἓνα ὀργανισμόν ἐντός τοῦ ὁποίου συντελεῖται τό μυστήριον τῆς ἀνομίας ὑπό τήν ἐπίδρασιν τοῦ ἀποσυνθετικοῦ παγκοσμίου θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ; *Δέν συνιστᾷ ἀμάχητον τεκμήριον τοῦ θανασίμου κινδύνου ἐκ τῆς συμμετοχῆς ταύτης τό γεγονός, ὅτι κορυφαῖοι ἐκπρόσωποι τῆς Ὁρθοδοξίας ἐντός τοῦ Π.Σ.Ε. ὑπέστησαν ἐντός βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος* τοιαύτην φθοροποιόν ἐπίδρασιν καί διάβρωσιν τοῦ ὀρθοδόξου αὐτῶν φρονήματος, οὕτως, ὥστε ἀνεπιφυλάκτως, ἀνενδοιάστως καί ἀδιστακτως νά διακηρύττουν πρὸς τό πλήρωμα τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀπόψεις ἀληθῶς ἀπιστεύτους δι' ὀρθοδόξους ἱεράρχας καί θεολόγους καί αἱ ὅποια ἐάν ἐτολμῶντο νά διακηρυχθοῦν

πρό τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν τοῦ Π.Σ.Ε. θά ἐπέσυρον κεραυνοβόλον τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ἐκκλησίας καί τὴν ἐπιβολὴν κατὰ τῶν Παραβατῶν, τῶν ἀμετανοήτως ἐμμενόντων εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν, τὴν βαρυτάτην ποινὴν τῆς καθαιρέσεως καί τοῦ ἀναθέματος;

Πρό ὀλίγων δεκαετηρίδων δέν ἦτο νοητόν, ὅτι κορυφαῖοι ὀρθόδοξοι ἱεράρχαι καί θεολόγοι θά ἤρνοῦντο, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ μία, ἅγια, καθολικὴ καί ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ; Ἡ ὅτι θά ἐπεχείρουν τὴν κατάλυσιν τῶν ὀρίων μεταξὺ Ὁρθοδοξίας καί αἵρέσεως καί τῆς ἐντάξεως πάντων τῶν αἵρετικῶν συνονθυλευμάτων ἐντὸς τῆς μιᾶς, ἁγίας...; Καί ὅμως αἱ θέσεις αὗται ὄχι μόνον συνεχῶς διακηρύσσονται ὑπὸ ὀπαδῶν τῆς οἰκ. Κινήσεως τοῦ Π.Σ.Ε., ἀλλὰ καί προχωροῦν καί εἰς προσπαθείας, ὅπως ἐπιτύχουν τὴν «de facto» ἔνωσιν ὀρθοδόξων καί αἵρετικῶν ἐμμενόντων εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Κοινόν Ποτήριον, καί δέν διστάζουν νά μεταβάλλουν τὴν Ὁρθοδοξίαν εἰς διακοσμητικόν στοιχεῖον τοῦ θρόνου τοῦ αἵρετικοῦ Πάπα Ρώμης (24 Ἰαν. 1972) ἢ εἰς πτωχοσυγγενῆ τῆς προτεσταντικῆς αἵρέσεως ἐν τῷ Π.Σ.Ε.!

Τό δέ ἔτι χειρὸν, ὀρθόδοξοι θεολόγοι προτείνουν τὴν συγκρότησιν παρ' ἐκάστη τοπικῆ Ἐκκλησίᾳ *Συνόδου ἐξ ἀντιπροσώπων ὄλων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ ὑπαρχουσῶν αἵρέσεων, Συνόδου, ἡ ὁποία θά ἀσκῆ τὴν ποιμαντικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ πλήρει αὐτῆς ἐννοίᾳ(!!!)*. Ὑπεράνω δηλαδή τῆς ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς τῆς ἐν Ἑλλάδι στρατευομένης, μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, θά συγκροτηθῆ ἕτερα Συνοδικὴ ἀρχή, εἰς τὴν ὁποίαν θά συμμετέχουν Ρωμαιοκαθολικοί, Προτε-

στάνται καί ποικίλοι ἄλλοι αἵρετικοί καί αἵρεσιάρχαι, διατί ὄχι καί ὁ κ. Ζωδιάτης, καί οἱ ὅποιοι θά ἀσκοῦν *τὴν ποιμαντικὴν ἐξουσίαν καί ἐπὶ τῆς Ὁρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ πλήρει σημασίᾳ τῆς λέξεως!!*

Καί συγκλονίζεται ἀληθῶς ἡ ὀρθόδοξος συνείδησις καί διερωτᾶται: *Τί συγκλονιστικώτερον ἀναμένει ἀκόμη ἢ Σεπτὴ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά ἴδῃ ἢ νά ἀκούσῃ διὰ νά ἀποφασίσῃ τὴν ἀποχώρησιν ἐκ τοῦ Π.Σ.Ε.; Ἐάν ἐντός βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος ὑπέστη τοιαύτην διάβρωσιν τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα κορυφαίων ὀρθοδόξων ἐκπροσώπων ἐν τῷ Π.Σ.Ε., οὕτως, ὥστε νά προτείνωνται ὑπ' αὐτῶν τὰ ἀνωτέρω πρωτοφανῆ καί ἀνήκουστα καί ἀδιανόητα, δέν ἀνησυχεῖ μήπως παρατεινομένης τῆς συμμετοχῆς ταύτης ὑποστῆ τοιαύτην ἀμβλυνσιν τὸ καθόλου ὀρθόδοξον φρόνημα, οὕτως ὥστε ἡ προταθεῖσα ἀνωτέρω Σύνοδος ἐξ Αἵρετικῶν νά ἀποβῆ τετελεσμένον γεγονός;....*

...Εἰς τὰ ἀνωτέρω συγκλονιστικὰ ἐρωτήματα, τὰ ὅποια συνταράσσουν τὸ πλήρωμα τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὴν ἐποχὴν μας καί ὠθοῦν τὰ βλέμματα αὐτοῦ πρὸς τὴν Σεπτὴν Ἱεραρχίαν εἰς βωβὴν ἔκκλησιν διασφαλίσεως τῆς Ὁρθοδοξίας ἰδία ἐκ τῆς αἵρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἃς ἐπιτραπῆ καί εἰς τόν ὑποφαινόμενον νά προσθέσῃ ταπεινῶς καί μέ ἀπέραντον σεβασμόν πρὸς τὴν σεπτὴν χορείαν τῶν ὀρθοδόξων Ἱεραρχῶν τῆς ἐν Ἑλλάδι στρατευομένης Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καί τὴν ἰδικὴν του ἔκκλησιν, μίαν ἔκκλησιν, ἢ ὅποια προέρχεται ἀπὸ ἕναν ἀπλοῦν πιστόν, ὁ ὅποιος παρά τὴν ἁμαρτωλότητα καί ἀναξιότητά του ἠλεήθη ὑπὸ τοῦ ἐν Τριάδι Προσκυνητοῦ Θεοῦ, νά διέλθῃ τόν μέχρι τοῦδε βίον του εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυ-

ρίου, καί νά ἀφοσιωθῆ εἰς τήν σπουδήν καί τήν μελέτην τοῦ Ἱεροῦ Πηδαλίου, τῆς Ἱερᾶς καί Παγκοσμίου Ὀλκάδος. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς κοινωνίας μετά τῶν θεοπνεύστων Κανόνων καί τῆς θεολογίας τῶν πνευματοκινήτων Πατέρων τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας εἶναι καί ἡ συναίσθησις τοῦ χρέους, πρὸς κατάθεσιν καί τῆς ἰδικῆς του μαρτυρίας καί δὴ καί ὡς Καθηγητοῦ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου, τοσοῦτω δέ μᾶλλον ἐπιβεβλημένης καθ' ὅσῳ κατά τήν ὥραν ταύτην τῆς μεγάλης δοκιμασίας ἢ λαΐλαψ τοῦ παγκοσμίου θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ προσπαθεῖ, ὡς εἶδομεν, νά ἀφαρπάσῃ καί ἀχρηστεύσῃ ἐκτός τῶν δογμάτων ἰδία τό Πηδάλιον τῆς Ἱερᾶς Ὀλκάδος ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως διαστρέψῃ τήν πορείαν αὐτῆς καί καταποντίσῃ τό πλήρωμα τῆς Ὀρθοδοξίας μέσα εἰς τό χάος καί τήν ἄβυσσον τῆς αἵρέσεως.

Ἄς ἐπιτραπῆ, λοιπόν, καί εἰς ἐμέ νά διαπιστώσω, ὅτι ὁ μεγαλύτερος ἐν προκειμένῳ κίνδυνος δέν προέρχεται τόσον ἀπό τοὺς ἐκτός τῆς Ὀρθοδοξίας αἰρετικούς, ὅσον ἀπό τοὺς ἐντός αὐτῆς ἀχθοφόρους τῶν ἀποσυνθετικῶν θεωριῶν τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, οἱ ὅποιοι συνεχῶς ὁμιλοῦν περί τοῦ δῆθεν ἐπιβεβλημένου συγχρονισμοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας καί δὴ καί τῶν ἱερῶν αὐτῆς Κανόνων, ἐννοοῦντες μάλιστα καί τήν δυνατότητα θεσπίσεως νέων κανόνων ἀντιστρατευομένων πρὸς τό πνεῦμα τῶν παλαιότερων! Ἐνῶ δῆλα δὴ ὁμιλοῦν συνεχῶς περί πρωτευόντων καί δευτερευόντων κανόνων καί προβαίνουν εἰς διάκρισιν μεταξὺ οὐσίας καί μορφῆς, περιεχομένου καί μεταβαλλομένων μέσων διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζεται τοῦτο καί προτείνουν ἐν συνεχείᾳ τόν συγχρονισμόν τοῦ ἐπουσιώδους δῆθεν καί δευτερεύοντος, ἐν τοῖς πράγμασιν ἀνατρέπουν αὐτό τοῦτο τό βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου

οικοδομεῖται τό δογματικόν καί κανονικόν σύστημα τῆς Ἐκκλησίας...

...Διά τήν συντριβήν τοῦ Πύργου τῆς Βαβέλ τῆς αἵρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἐν τῷ χώρῳ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀρκεῖ ἡ προβολή καί ἡ ἀμετακίνητος ἐμμονή τῶν Ποιμένων τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τό Ἱερόν Πηδάλιον ὡς ἐκφράζεται τοῦτο εἰς τόν Α΄ Κανόνα τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐν τῷ ὁποίῳ συμπυκνοῦται ἡ πεμπτούσια τοῦ δικαίου τῆς Χάριτος καί διακηρύσσεται ἡ θεόπνευστος προέλευσις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τό αἰώνιον κῦρος αὐτῶν καί *ἡ ἐπί τῇ βάσει αὐτῶν ἀξιολόγησις ἀπάσης τῆς ποιμαντικῆς δραστηριότητος* τῶν Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας. Ἴδού τό πλήρες κείμενον τοῦ θεοπνεύστου Κανόνος: *«Τοῖς τήν ἱερατικήν λαχοῦσιν ἀξίαν, μαρτύριά τε καί κατορθώματα, αἱ τῶν κανονικῶν διατάξεων εἰσιν ὑποτυπώσεις»* ἅς ἀσμένως δεχόμενοι, μετὰ τοῦ θεοφάντορος Δαβίδ ἄδομεν πρός τόν δεσπότην Θεόν λέγοντες· Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρφθην, ὡς ἐπί παντί πλούτῳ· καί ἐνετείλω δικαιοσύνην, τά μαρτύριά σου εἰς τόν αἰῶνα· συνέτισόν με καί ζήσομαι. Καί *εἰς τόν αἰῶνα* ἡ προφητική φωνή ἐντέλλεται ἡμῖν *φυλάττειν τά μαρτύρια τοῦ Θεοῦ*, καί ζῆν ἐν αὐτοῖς, δηλονότι *ἀκράδαντα καί ἀσάλευτα διαμένοντα*, ὅτι καί ὁ θεόπτης Μωϋσῆς οὕτω φησίν· *Ἐν αὐτοῖς οὐκ ἔστι προσθεῖναι, καί ἀπ' αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἀφελεῖν*. Καί ὁ θεῖος Ἀπόστολος Πέτρος ἐν αὐτοῖς ἐγκουχόμενος βοᾷ· *Εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακῦψαι*. Καί ὁ Παῦλός φησι· *Κἄν ἡμεῖς, ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζεται ὑμῖν, παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω*. Τούτων οὖν οὕτως ὄντων καί διαμαρτυρομένων ἡμῖν, ἀγαλλιώμενοι ἐπ' αὐτοῖς, ὡς εἴ τις εὐροι σκῦλα πολλά, ἀσπασίως τούς θείους Κανόνας ἐνστερνιζόμεθα καί ὀλόκληρον τήν αὐτῶν διαταγήν καί

ἀσάλευτον κρατύνομεν, τῶν ἐκτεθέντων ὑπό τῶν ἁγίων σαλπίγγων τοῦ Πνεύματος, τῶν πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν τε ἕξ ἁγίων οἰκουμενικῶν συνόδων, καί τῶν τοπικῶς συναθροισθεισῶν ἐπί ἐκδόσει τοιούτων διαταγμάτων, καί τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν. *Ἐξ ἑνός γάρ ἅπαντες καί τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ἀνγασθεντες, ὤρισαν τά συμφέροντα.* Καί οὐς μέν τῷ ἀναθέματι παραπέμπωσι, καί ἡμεῖς ἀναθεματίζομεν· οὐς δέ τῇ καθαιρέσει, καί ἡμεῖς καθαιροῦμεν, οὐς δέ τῷ ἀφορισμῷ καί ἡμεῖς ἀφορίζομεν· οὐς δέ ἐπιτιμῷ παραδίδοσιν καί ἡμεῖς ὡσαύτως ὑποβάλλομεν...»

(ΡΑΛΛΗ-ΠΟΤΛΗ, Σύνταγμα τῶν θείων καί ἱερῶν Κανόνων, τόμ. 2, σελ. 555-556).

Μέ αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἀκράδαντον πεποιθήσιν, ὅτι, ἅπαντες οἱ ἱεροί Κανόνες ἐθεσπίσθησαν κατ' ἔμπνευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅτι οὐδεμία ἀλλοίωσις τοῦ πνεύματος τῶν ἱερῶν Κανόνων ὑπό τῆς θνητῆς ἀνθρωπίνης διανοίας ἦτο ἐπιτρεπτή, ἐφύλαττον οἱ ἄξιοι τῆς ἀποστολῆς των Ποιμένες διά μέσου τῶν αἰῶνων *ἀκράδαντα καί ἀσάλευτα τά μαρτύρια τοῦ Θεοῦ οὐχί καινοτομοῦντες ἢ καταργοῦντες ἢ μεταβάλλοντες τόν νόμον τοῦ Θεοῦ, ἀλλά μεταμορφούμενοι αὐτοί οἱ ἴδιοι καί ἀνακαινιζόμενοι διά τῆς Χάριτος τοῦ Παναγίου Πνεύματος,* τοῦ κατευθύνοντος τήν Ἐκκλησίαν εἰς πᾶσαν Ἀλήθειαν καί τελεσιουργοῦντος τήν ἀπολύτρωσιν τῶν πιστῶν.

Ἴδού διατί καί *τό σύγχρονον πλήρωμα τῆς Ὁρθοδοξίας,* κατά τήν ὥραν αὐτήν τῆς μεγάλης δοκιμασίας καί τῶν κλυδωνισμῶν τῆς Παγκοσμίου καί Οἰκουμενικῆς Ὀλκάδος ἐκ τῆς ἐνσκηψάσης λαίλαπος τοῦ παγκοσμίου θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ τοῦ Π.Σ.Ε. *ἔχει ἐστραμμένον πλήρες ἐλπίδων τό βλέμμα πρός τήν Σεπτήν χορείαν τῶν Ὁρθοδόξων Ἱεραρχῶν,* τῶν συγ-

κροτούντων τήν Σύνοδον τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἱεραρχίας καί δέεται ἐκ βαθέων ὅπως τό Πανάγιον Πνεῦμα, τό ὁποῖον ἅπαν συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας, κατευθύνη αὐτούς εἰς σωτηρίους ἀποφάσεις, εἰς τήν διακυβέρνησιν τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀποκλειστικῶς καί μόνον ἐπί τῆ βάσει τοῦ Πηδαλίου καί τῆς Ἱερᾶς ἐν γένει Παραδόσεως τῆς Ὁρθοδοξίας, τήν ἀπόθησιν πάσης βεβήλου χειρός ἐκ τοῦ Πηδαλίου καί ἰδίᾳ τήν ἀποχώρησιν ἐκ τοῦ Π.Σ.Ε., τῆς πηγῆς αὐτῆς τῶν συγχρόνων δεινῶν τῆς Ὁρθοδοξίας....

* * *

Ο ΛΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΦΥΛΑΞ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ*

Κατά τήν διδασκαλία
τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Σέ μιά ἐποχή κατά τήν ὁποία ὅλα τά πολιτικά, κοινωνικά, οἰκονομικά, πολιτιστικά καί θρησκευτικά ἀκόμη συστήματα ἔχουν ὡς πρωταρχική ἐπιδίωξη τόν προσεταιρισμό τοῦ λαοῦ γιά τήν ἐπίτευξη τῶν στόχων τους, προσλαμβάνει ιδιαίτερη σημασία καί σπουδαιότητα ἡ ὀρθή ἀξιολόγηση καί μάλιστα ἡ πλήρης ἀξιοποίηση τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου, εἰς τήν ἐπίτευξη τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ τοιαύτη ἔνταξη τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου εἰς τήν στρατεία τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καθίσταται ὅλως ἐπείγουσα καί ἐπιτακτική ἐπειδή κατά καιρούς ἀνάξιοι καί ἐπίορκοι ποιμένες καί ἐπίσκοποι, ἐπιλήσμονες γενόμενοι τῶν δοθεισῶν ἀπ' αὐτούς ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων, κατά τή χειροτονία τους, πανηγυρικῶν διαβεβαιώσεων, παραβιάζουν καί ἀνατρέπουν ἐκ βάθρων τήν κανονική τάξη τῆς Ἐκκλη-

* Τό ἄρθρο αὐτό τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κων/νου Δ. Μουρατίδου εἶναι ἀπό τό Δελτίο τῆς «Πανελληνίου Ἐνώσεως Θεολόγων», Ἰανουάριος-Μάρτιος 1994.

σίας καί ἀντιμετωπίζουν τόν πιστό λαό τοῦ Θεοῦ, ὡς ξένο σῶμα, τό ὁποῖο πρέπει νά περιθωριοποιηθῆ καί νά ἀδρανοποιηθῆ, παραμένοντας ἄβουλος θεατής τῶν τεκταινομένων σέ βάρος τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῶν ἐπισκόπων γιά τούς ὁποίους ἰσχύουν οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου διά τοῦ Προφήτου Ἰερεμίου (κεφ. 12, 10): *«Ποιμένες πολλοί διέφθειραν τόν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τήν μερίδα μου, ἔδωκαν τήν μερίδα τήν ἐπιθυμητήν μου εἰς ἔρημον ἄβατον...»*.

Εἰς τά ἐλάχιστα περιθώρια τοῦ παρόντος ἄρθρου δέν εἶναι βεβαίως δυνατόν νά ἐξαντληθῆ τό περίπλοκο πρόβλημα τῆς θέσεως τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου ἐντός τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ.

Γι' αὐτό καί θά περιορισθοῦμε νά ἀπαντήσουμε εἰς τό ἐρώτημα ἄν ἡ θέση τῶν λαϊκῶν ἐντός τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοργανώσεως συνίσταται εἰς τήν παθητική ἀπλῶς ἀποδοχή τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τοῦ κλήρου ἢ ἀντιθέτως οἱ λαϊκοί ἔχουν ὡς ἀποστολή τήν ἐνεργό συμπάραστασι εἰς τό ἐκκλησιαστικό ποιμαντικό ἔργο καί εἶναι ἀπό κοινοῦ μέ τόν κληρο ὑπερασπιστές καί φύλακες τῆς ὀρθοδοξίας.

Ἡ ἀπάντησι εἰς τό ἀνωτέρω ἐρώτημα δίδεται μέ βάση τήν θεόπνευστη πράγματι διδασκαλία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἡ ὁποία εἶναι καί ἡ πληρεστέρα σχετική πατερική διδασκαλία, ἀπό τήν ὁποία καί ἐπισημαίνομε τίς κάτωθι θεμελιώδεις ἀρχές, σχετικές μέ τήν θέση τῶν λαϊκῶν ἐντός τῆς Ἐκκλησίας καί τήν σχέσι αὐτῶν πρός τόν κληρο.

1. «Ἐν σῶμά ἐσμεν οἱ πάντες», κληρος καί λαός

Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὡς ἐνιαῖος καί ἀδιαίρετος θεανθρώπινος ὀργανισμός, ἔχουσα κεφαλή

τόν Κύριον Ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν ἀπαρτίζεται ἀπό τό σύνολο τῶν πιστῶν, κληρικῶν καί λαϊκῶν, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ διάκριση τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας σέ κληρικούς καί λαϊκούς οὐδεμία εἰσάγει διαίρεση μεταξύ αὐτῶν καί μάλιστα μέ τήν ἔννοια περισσοτέρων δικαιωμάτων καί ὀλιγοτέρων ὑποχρεώσεων.

Ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἀδιακρίτως, κληρος καί λαός, ἀποτελοῦν τόν «*λαόν τοῦ Θεοῦ*», τό «*ἐκλεκτόν γένος καί βασιλείον ἱεράτευμα*», τό «*ἅγιον ἔθνος*», τό ὅποιο καλοῦνται οἱ ποιμένες νά διαποιμάνουν καί νά διακονοῦν μέ ταπείνωση καί ἀγάπη καί σέ καμμία περίπτωση μέ καταπίεση, «*ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων*», ὅπως παρατηρεῖ ὁ Ἀπόστολος Πέτρος.

Διακονία καί ταπείνωση ἀποτελοῦν τό περιεχόμενο τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργημάτων σέ ἀντίθεση πρὸς τά κοσμικά ἀξιώματα, τά ὅποια συμφώνως πρὸς τήν κατηγορηματική διακήρυξη τοῦ Κυρίου χαρακτηρίζονται ἀπό τήν κυριαρχική, καταπιεστική καί ἐξουθενωτική ἐξουσία: «*Οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καί οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὡς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος καί ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλά διακονῆσαι καί δοῦναι τήν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντί πολλῶν*» (Ματθ. 20, 25-28).

Ἡ πεμπτουσία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ λειτουργήματος εἶναι ἢ μέχρις αὐτοθυσίας διακονία ἐν ἀγάπῃ ἀπό τόν ποιμένα τῶν ἐμπιστευθέντων ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα εἰς αὐτόν πιστῶν: «*Ὁ ποιμήν ὁ καλός τήν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπέρ τῶν προβάτων αὐτοῦ*» (Ἰωάν. 10, 11).

2. Ἡ ἀρχή τῆς ἰσότητος τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας

Μέσα στήν Ἐκκλησία ἡ προελθοῦσα ἀπό τήν ἀμαρτία διάκριση τῶν ἀνθρώπων σέ ἀνωτέρους καί κατωτέρους, δούλους καί ἐλευθέρους, ἄρχοντες καί ἀρχομένους οὐσιαστικά καταργήθηκε. Ὅπως παρατηρεῖ σχετικῶς ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Ἡ γάρ πίστις καί ἡ τοῦ πνεύματος Χάρις τήν ἐκ τῶν κοσμικῶν ἀξιωμάτων ἀνωμαλίαν περιελοῦσα εἰς μίαν ἅπαντας ἔπλασε μορφήν καί εἰς ἓνα ἀπετύπωσε χαρακῆρα τόν βασιλικόν» (PG 50, 75).

Μέ τό μυστήριον τοῦ βαπτίσματος ὅλοι οἱ πιστοί, κληρικοί καί λαϊκοί, μετέχουν εἰς τό τριπλό ἀξίωμα τοῦ Κυρίου: «Οὕτω καί σύ γίνῃ βασιλεύς καί ἱερεύς καί προφήτης ἐν τῷ λουτρῷ» (PG 61, 417 ἑξ.).

Ὅπως εἶναι αὐτονόητο, ἡ συμμετοχή τῶν λαϊκῶν εἰς τήν ἱερωσύνη τοῦ Κυρίου δέν ἔχει τήν ἔννοια, οὔτε ταυτίζεται μέ τήν εἰδική ἱερωσύνη, ἡ ὁποία προσκτᾶται μέ τή χειροτονία.

Εἶναι πάντως χαρακτηριστικό, ὅτι ὁ ἱ. Χρυσόστομος ἀποκαλεῖ ὅλους τούς πιστούς «πλήρωμα ἱερατικόν» (PG 67, 204).

Γι' αὐτό καί ἡ σπουδαιότερα διάκριση τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας σέ κλῆρο καί λαό δέν διαταράσσει τήν ἀρχή τῆς ἰσότητος καί τῆς ἐνότητος μεταξύ αὐτῶν, δεδομένου ὅτι, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱ. Χρυσόστομος, ἡ διάκριση τοῦ πληρώματος σέ πρόβατα καί ποιμένες ἀφορᾷ εἰς τήν ἀνθρωπίνη πλευρά τῆς Ἐκκλησίας καί ὑπάρχει χάριν τῆς ἀποτελεσματικῆς διαποιμάνσεως τῶν πιστῶν. Ἐνώπιον ὁμως τοῦ Χριστοῦ δέν ὑπάρχει ἡ διάκριση αὐτή. Ποιμένες καί ποιμαινόμενοι

εἶναι ὅλοι ποιμαινόμενοι, μέ μοναδικό ἀρχιποίμενα τόν Θεῖο τῆς Ἐκκλησίας Δομήτορα.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς πιστοὺς ὑπογραμμίζει ὅπως ἰδιαιτέρως τὴν βασικῆς σημασίας ὡς πρὸς τὴν οὐσιαστικὴ ἰσότητα καὶ ἐνότητα μεταξύ κλήρου καὶ λαοῦ διαπίστωση αὐτὴ διὰ τῆς ἀκολουθοῦ φράσεως: «*Εἶπον γάρ πολλάκις πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην, ὅτι πρόβατα καὶ ποιμένες πρὸς τὴν ἀνθρώπων εἰσὶν διάκρισιν, πρὸς δέ τόν Χριστόν πάντες πρόβατα, καὶ γάρ οἱ ποιμαίνοντες καὶ οἱ ποιμαινόμενοι ὑφ' ἑνός τοῦ ἄνω ποιμένος ποιμαίνονται*» (PG 52, 784).

Παρά τὴν σπουδαιότητα καὶ τό ἀπολύτως ἀπαραίτητο αὐτῆς, ἡ ἱερωσύνη δημιουργεῖ ἐξωτερικὲς μόνο διακρίσεις μεταξύ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν χωρὶς νά θίγη τὴν ἰσότητα μεταξύ αὐτῶν: «*Τὰ πάντων κεφαλαιωδέστερα, παρατηρεῖ ὁ ἱ. πατήρ, κοινὰ πάντων ἔστι, τό βάπτισμα, τό διὰ πίστεως σωθῆναι, τό τόν Θεόν ἔχειν πατέρα, τό τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ἅπαντας μετέχειν*» (PG 62, 81).

Δηλαδή τὰ πῖο οὐσιώδη καὶ σημαντικὰ χαρίσματα γιὰ τὴν ἀπολύτρωση καὶ τὴν θέωση τῶν ἀνθρώπων, πού ἐξεπήγασαν ἀπό τό ἀπολυτρωτικό ἔργο τοῦ Κυρίου μας ἀνήκουν ἐξίσου εἰς ὅλους τοὺς πιστοὺς, κληρικούς καὶ λαϊκοὺς, ἀδιακρίτως. Καὶ αὐτὰ εἶναι τό βάπτισμα, ἡ σωτηρία διὰ τῆς πίστεως, τό νά ἔχουν ὅλοι τόν Θεόν Πατέρα, νά μετέχουν στήν θεία Εὐχαριστία καὶ νά γίνονται κοινωνοί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού εἶναι ἡ πηγή τῶν χαρισμάτων καὶ ὁδηγεῖ τοὺς πιστοὺς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

Ἐάν δέ οἱ ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς ὑπερτεροῦν ἀπό τοὺς λαϊκοὺς ὡς πρὸς τό μέγεθος τοῦ λειτουργήματος τό ὁποῖο ἀσκοῦν, ἡ ὑπεροχὴ αὐτὴ ἐξισορροπεῖται ἀπό

τίς μεγαλύτερες εὐθύνες πού ἔχουν σέ περίπτωση παραβάσεως τοῦ θείου θελήματος, ὅπως ἐκφράζεται εἰς τό θεῖο δίκαιο καί τούς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας.

Γι' αὐτό καί ὁ ἱερεὺς, ἐάν ὑποπέση στό αὐτό ἁμάρτημα μέ ἓνα πιστό θά ὑποστῆ μεγαλύτερη ποινή.

Ἡ τελική πάντως ἀξιολόγηση τῶν πιστῶν δέν θά ἐξαρτηθῆ ἀπό τό μέγεθος τοῦ ἀξιώματος ἢ τοῦ λειτουργήματος πού ἄσκησαν εἰς τήν Ἐκκλησία ἀλλά ἀπό τόν τρόπο πού τό ἄσκησαν, ἀπό τούς ἀγῶνες καί τήν προσπάθεια πού κατέβαλαν γιά τήν ὑπερνίκηση τῶν παθῶν καί τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου καί γιά νά φθάσουν σέ ὕψη ἀγνότητος καί ἀρετῆς μέ τήν ἀγάπη καί τά ἔργα αὐτῆς.

Δέν εἶναι συνεπῶς παράδοξο ἐάν ἓνας ἀπλός καί ἀφανής πιστός ἔχη προβάδισμα εἰς τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐναντι κορυφαίων ἀξιωματούχων τῆς Ἐκκλησίας ὅπως μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καί οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν, μερικοί ἀπό τούς ὁποίους μπορεῖ νά μείνουν καί ἐκτός τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὅπως ὁ προδότης Ἰούδας.

Ἐπέρτατο κριτήριον βάσει τοῦ ὁποίου θά προσδιορισθῆ ἡ τελική θέση τῶν πιστῶν εἰς τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ ἀγάπη: *«Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες, ὅτι ἐμοί μαθηταί ἐστέ, ἐάν ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ἡ δέ ἀγάπη, παρατηρεῖ ὁ ἱ. Χρυσόστομος, οὐχί θαυμάτων, ἀλλά πολιτείας ἐστί. Πλήρωμα γάρ νόμου ἡ ἀγάπη. Εἶδες τό γνῶρισμα τῶν μαθητῶν; Εἶδες τήν εἰκόνα τῆς ἀποστολῆς; Εἶδες τήν μορφήν; εἶδες τόν τύπον; μηδέν πλέον ζῆτει· ὁ γάρ Δεσπότης ἀπεφήνατο, ὅτι ἀγάπη χαρακτηρίζει τούς μαθητάς: Ἄν τοίνυν ἔχῃς ἀγάπην, ἀπόστολος γέγονας καί τῶν ἀποστόλων πρῶτος»* (PG 51, 82).

Ἡ παραθεώρηση τῆς θεμελιώδους αὐτῆς ἀρχῆς

τῆς οὐσιαστικῆς ἰσότητος τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς ἐνότητος τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργημάτων ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς κυριώτερες αἰτίες τῶν κατά καιρούς ἐμφανιζομένων ἀνωμαλιῶν καί διαταραχῶν τῆς ἁρμονίας εἰς τήν Ἐκκλησία.

Ὁ ἱ. Χρυσόστομος καταφέρεται μέ σφοδρότητα ἐναντίον κάθε προσπαθείας τῶν κληρικῶν νά μεταβάλλουν τή θεμελιώδη ἀρχή τῆς ἰσότητος μεταξύ κλήρου καί λαοῦ σέ οὐσιαστική ἀνισότητα. Ἀναφερόμενος εἰς τήν Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων κατά τήν ἐποχή τῶν Ἀποστόλων τονίζει τό ἐνδιαφέρον καί τήν προσπάθεια πού κατέβαλλαν οἱ ἀπόστολοι καί οἱ λοιποὶ μαθηταί γιά τήν ἐνότητα καί τήν συμμετοχή τοῦ πιστοῦ λαοῦ εἰς τό ἐπιτελούμενο ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ἀπολυτρωτικό ἔργο, σέ ἀντίθεση μέ τήν κατάσταση πού ἐπικρατοῦσε στήν Ἐκκλησία τῆς ἐποχῆς του, ὅπως καί σήμερα, κατά τήν ὁποία ἀντί τῆς ἐνότητος καί τῆς συνεργασίας μεταξύ κλήρου καί λαοῦ ὑπάρχει ἀντίθεση καί σύγκρουση.

Κυριώτερη αἰτία τῆς διασπάσεως ἦταν *ἡ ἔπαρση τῶν κληρικῶν* καί *ἡ ἄρνησή τους νά διακονοῦν μέ ἀδελφική ταπείνωση καί ἀγάπη τό ποίμνιο πού τοὺς ἐμπιστεύθηκε τό Ἅγιο Πνεῦμα κατά τή χειροτονία τους, λησμονοῦντες ὅτι χωρίς τήν ἐνεργό συμμετοχή καί συμπράξαση τῶν λαϊκῶν εἶναι ἀδύνατο νά ἐκπληρώσουν ἀποτελεσματικῶς τήν ὑψηλή καί ἐξόχως δυσχερῆ ἀποστολή τους.* (Παράβ. P.G. 60, 265).

...Γενικώτερα, ὁ ἱ. Πατήρ τονίζει, ὅτι κάθε προσπάθεια ἐγωϊστικῆς προβολῆς καί ὑποτιμήσεως τοῦ πλησίον εὐρίσκεται σέ πλήρη ἀντίθεση πρὸς τόν πανίερο χῶρο τῆς Ἐκκλησίας: *«Οὐ γάρ ἀρχόντων τυφός ἐστι τά ἐνταῦθα, οὐδέ ἀρχομένων δουλοπρέπεια, ἀλλ' ἀρχή πνευματική, τοῦτο μάλιστα πλεονεκτοῦσα, τῷ τό*

πλέον τῶν πόνων καί τῆς ὑπέρ ἡμῶν ἀποδέχεσθαι φροντίδος, οὐ τὰς τιμάς πλείους ζητεῖν» (PG 61, 527).

Ἐάν αὐτός ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ μονογενῆς Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ μέ ἄκρα ταπεινώση, ἐκένωσε ἑαυτόν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, θ' ἀπετέλει μεγίστη διαστροφή καί ἀληθινή προδοσία, ἡ ἔπαρση, περιφρόνηση καί ἐξουθένωση ἐκ μέρους ἀναξίων ἐπισκόπων, καί γενικώτερα κληρικῶν, τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Λέγει σχετικῶς ὁ μέγας Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας, ἀναφερόμενος στούς σχετικούς λόγους τοῦ Κυρίου: «Εἰ οὖν ἐγώ, φησίν, ὁ Κύριος καί ὁ διδάσκαλος, ἔνιψα ὑμῶν τούς πόδας καί ὑμεῖς ἀλλήλους ὀφείλετε νίπτειν. Τοῦτο γάρ τό ὑπόδειγμα ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθώς ἐγώ ἐποίησα ὑμῖν, οὕτω καί ὑμεῖς ποιῆτε. Καί μήν οὐκ ἔστι τό αὐτό. Αὐτός μέν γάρ διδάσκαλος καί Κύριος, ὑμεῖς δέ ἀλλήλων ὁμόδουλοι... Ποῦν νῦν οἱ διαπτύοντες τούς ὁμοδούλους, ποῦ νῦν οἱ τὰς τιμάς ἀπαιτοῦντες; Τοῦ προδότου τούς πόδας ὁ Χριστός ἔνιψε, τοῦ ἱεροσύλου καί κλέπτου καί παρά τόν καιρόν τῆς προδοσίας καί ἀνιάτως ἔχοντα τραπέζης κοινωνόν ἐποίησε· καί σύ μέγα φρονεῖς καί τὰς ὀφρῦς ἀνασπᾶς; Εἰ γάρ “οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ Κυρίου αὐτοῦ οὐδέ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν παρ' ἐμοῦ δέ ταῦτα γέγονε πολλῶ μᾶλλον χρή ταῦτα παρ' ὑμῶν γενέσθαι”» (PG 59, 385 ἐξ.).

3. Ἡ συνοδικότης τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοργανώσεως

Ἐάν γιά τήν ὁμαλή καί ἁρμονική λειτουργία παντός ζῶντος ὀργανισμοῦ ἐπιβάλλεται ἡ συμμετοχή ὅλων εἰς αὐτόν τῶν μελῶν, πού τό ἀπαρτίζουν, σύμφω-

να μέ τό λειτούργημα πού ἔχουν, τοῦτο ἰσχύει πολύ περισσότερο γιά τήν Ἐκκλησία, τό πλήρωμα τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ, ὅπως εἶπαμε, τό λαό τοῦ Θεοῦ καί τό βασίλειο ἱεράτευμα.

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος εἶπε: *«οὐ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τό ἐμόν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν»* (Ματθ. 18, 20) σέ ἀντίθεση πρὸς τό *«οὐαί τῷ ἐνί»*. Δηλαδή ἡ Ἐκκλησία, λειτουργεῖ συνοδικά ὄχι μόνο στόν χῶρο τῆς ἱεραρχίας, ἀλλά σέ ὅλη τήν θεανθρώπινη διάσταση τοῦ ὀργανισμοῦ της, γι' αὐτό καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἀποκαλεῖ τήν Ἐκκλησία *«συστήματος καί συνόδου ὄνομα»* (PG 55, 493).

Οἱ ποιμένες ἔχουν πρωταρχική ὑποχρέωση νά ἐνθαρρύνουν, νά συντονίσουν καί νά ἀξιοποιήσουν τό σύνολον, εἰ δυνατόν, τῶν δυναμένων πιστῶν, γιά τό ἀγιαστικό, διδακτικό καί διοικητικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, πού ἐπιτελεῖται δικαιωματικῶς, ὅπως εἶναι αὐτόνομητο, ἀπό τούς ἐπισκόπους καί τούς ἄλλους κληρικούς.

Εἰς τήν συμμετοχήν αὐτήν ὅσον τό δυνατόν μεγαλύτερου ἀριθμοῦ πιστῶν διαβλέπει ὁ Χρυσόστομος τήν ἀσφάλειαν καί τήν ἐγγύηση τῆς ἀποτελεσματικῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας: *«Τοῦτο γάρ καί ἀσφάλεια πλείονα καί ἡμῶν ἐπίδοσιν μείζονα κατασκευάζει πρὸς ἀρετήν»* (PG 61, 527).

Ὡς πρὸς ἰδεῶδες καί πρότυπον ὀλοκληρωτικῆς συμμετοχῆς τῶν πιστῶν εἰς τό ἐπιτελούμενον ὑπό τῆς Ἐκκλησίας ἔργον προσέβλεπε, ὅπως εἶδαμε, ὁ ἱ. Χρυσόστομος πρὸς τήν ἀποστολική Ἐκκλησία καί εἰδικώτερα εἰς τήν συμπεριφορά τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, ὁ ὁποῖος κατά τήν ἐκλογήν τοῦ Μαθθία εἰς ἀντικατάσταση τοῦ ἐκπεσόντος προδότου Ἰούδα εἰς τό ἀπο-

στολικόν ἀξίωμα ἐκάλεσε σέ συνεργασία τό «κοινόν» δηλαδή τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά ἐκλέξουν καί νά ὑποδείξουν τούς ἀξιόους νά καταλάβουν τό ἀποστολικό λειτούργημα.

Ἦταν τοιαύτη ἡ ἐπικρατοῦσα εἰς τήν ἀποστολική Ἐκκλησία ἀγάπη καί ἐνότητα τῶν πιστῶν, ὥστε ὁ ἱερός Χρυσόστομος νά διακηρύσσει, ὅτι εἰς τήν ἀποστολική Ἐκκλησία ἐπικρατοῦσε «ἀγγελική τάξη καί κατάσταση». Καί προσέθετε: «*Τοιαύτας βούλομαι τάς Ἐκκλησίας εἶναι καί νῦν*» (PG 60, 34).

Ἡ δύναμη τῆς συνόδου τῶν πιστῶν, δηλαδή ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, κλήρου καί λαοῦ, εἶναι μεγίστη, ὑπερτέρα ἀκόμη καί τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων, ὅταν ἐκδηλοῦται ὡς συνείδησις τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπως εἶναι δέ γνωστό, Σύνοδοι συγκληθεῖσαι ὡς οἰκουμενικαί, ὅπως ἡ Σύνοδος τῆς Ἐφέσου καί τῆς Φερράρας-Φλωρεντίας ἀπεκηρύχθησαν καί κατεδικάσθησαν ἀπό τήν συνείδησιν τῆς Ἐκκλησίας καί παρέμειναν εἰς τήν Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας ὡς ψευδοσύνοδοι.

Ἡ συνείδηση αὕτη τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἡ κορυφαία ἔκφραση τῆς ὁμοθύμου γνώμης τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, κληρικῶν καί λαϊκῶν, εἶναι ὁ ἀποδέκτης τοῦ πληρώματος τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί συνεπῶς κάθε ζῶν μέλος τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ὑποχρέωση ἀνάλογα μέ τά δοθέντα εἰς αὐτό χαρίσματα νά συμβάλῃ μέ ὅλες τίς δυνάμεις του εἰς τήν ἀποτελεσματικώτερη ἐκπλήρωση τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τῆς ἐπί γῆς στρατευομένης Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

4. Ὑπερασπιστής τῆς Ἀληθείας καί φύλαξ τῆς ἐνότητος τῆς ὀρθοδοξίας

Οἱ ἀνωτέρω θεμελιώδεις ἀρχές εἰς τὴν ἐκκλησιολογία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, πού προσδιορίζουν μέ τόν πιό κατηγορηματικό τρόπο τή θέση τῶν λαϊκῶν ἐντός τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ καί μάλιστα ἐξαίρουν τὴν ἀνάγκη ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τους εἰς τὴν διαμόρφωση τῆς καθόλου ἐκκλησιαστικῆς διοργανώσεως, συμπυκνοῦνται εἰς τὴν προβολή τοῦ πιστοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὡς τοῦ ὑπερασπιστοῦ τῆς ἀποκαλυφθείσης ἐν Χριστῷ ἀληθείας ἀπό κάθε προσπάθεια τῶν αἰρετικῶν γιά τὴν νόθευσή της, καθὼς καί τοῦ ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ ἤθους ἀπό τίς δημόσιες διαστροφές καί προσβολές του ἰδία, ὅταν προέρχονται ἀπό ἱερωμένους.

Τό χρέος τῆς προασπίσεως τῆς τυχόν ἀπειλουμένης μέ ἀλλοίωση Ἀληθείας ἀπό μέρος τῶν πιστῶν εἶναι τόσο μέγα καί ἱερό, ὥστε ὁ ἱ. Χρυσόστομος νά ἀπαιτῆ ἀγῶνα ὑπὲρ αὐτῆς μέχρι θανάτου: *«Εἰ δέ που, τὴν εὐσέβειαν παραβλαπτομένην ἴδοις, μὴ προτίμα τὴν ὁμόνοιαν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἴστασο γενναίως ἕως θανάτου»* (60, 611).

Θεωρεῖ δέ ὁ μέγας οὗτος Πατήρ τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἡ παραμέληση ἀπό τούς πιστούς τοῦ καθήκοντος τῆς ὑπερασπίσεως τῆς Ἀληθείας ἰσοδυναμεῖ μέ πράξη προδοσίας πού τούς κατατάσσει μεταξύ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας (PG 48, 856)....

Τό χρέος αὐτό τῆς προασπίσεως τῆς Ἀληθείας, ὅπως εἶναι αὐτονόητο, ὄχι μόνον δέν ἀτονεῖ οὐδέ ἐξασθενεῖ, ἀλλ' ἀντιθέτως καθίσταται ἀκόμη πιό ἐπιτακτικό καί ἐπιβεβλημένο, ὅταν ὁ ἐπιχειρῶν τὴν νοθεία τῆς Ἀληθείας εἶναι ἀνώτατος ἐκκλησιαστικός τιτλοῦ-

χος, ἀρχιεπίσκοπος ἢ πατριάρχης. Δεδομένου ὅτι, ὅσο ὑψηλότερο εἶναι τό ἀξίωμα καί τό κῦρος τοῦ ἐπιχειροῦντος τήν νοθεία, τόσο μεγαλύτερος εἶναι ὁ κίνδυνος.

Γι' αὐτό καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος δέν διστάζει νά διακηρύξη: *«καί ἐάν ἡμεῖς (δηλ. οἱ ἀπόστολοι) ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ, εὐαγγελίζεται ὑμῖν, παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω»* (Γαλ. 1, 8).

Ὅταν πρόκειται περί τῆς προασπίσεως τοῦ ὑπερτάτου ἀγαθοῦ, πού εἶναι ἡ ἀποκαλυφθεῖσα ἀπό τόν Χριστό Ἀλήθεια, τότε ἡ ἐπίκληση τοῦ ἀξιώματος τοῦ ἐπιχειροῦντος τήν νοθεία εἶναι τελείως ἀπαράδεκτος καί συνιστᾷ ἐπιστρεφόμενο βέλος, δεδομένου ὅτι *«Ἀξίωμα προσώπου οὐ προσίεται, ὅταν περί Ἀληθείας ὁ λόγος ἦ»*.

Ἀνάλογη μέ τήν ἀποστολή τῶν ἐπισκόπων καί τῶν κληρικῶν γενικώτερα γιά τήν διασφάλιση καί πιστή τήρηση τῶν ἱερῶν κανόνων καί θεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καί ἡ εὐθύνη τους σέ περίπτωση παραβιάσεως καί ἀνατροπῆς τους. Ὅσον ὑψηλότερο εἶναι τό λειτούργημα, τόσο μεγαλυτέρα καί ἡ εὐθύνη: *«Πάλιν ὁ τήν ἐπισκοπήν λαχών, ὅσῳ πρός μείζονα ὄγκον ἀναβέβηκε, τοσοῦτω πλείονα ἀπαιτηθήσεται λόγον, οὐχί διδασκαλίας μόνον καί πενήτων προστασίας, ἀλλά καί χειροτονιῶν δοκιμασίας καί μυρίων ἐτέρων»* (PG 51, 23 καί 56, 48).

Οἱ βαρύτερες εὐθύνες τῶν ἐπισκόπων καί τῶν κληρικῶν γενικώτερα ἀπό τίς εὐθύνες τῶν λαϊκῶν συνεπάγονται καί βαρύτερες κυρώσεις: *«Διά τοῦτο ὁ ἱερεὺς τά αὐτά τοῖς ἀρχομένοις ἁμαρτάνων, οὐ τά αὐτά πείσεται, ἀλλά πολλῶ χαλεπώτερα... Ἐπόρνευσέ τις ἱερωμένος νῦν, αὕτη μάλιστα πάντων ἡ κορυφή τῶν κακῶν. Εἶδες ἑνός ἁμαρτήματος πόσαι διαφοραί; Ἐτέ-*

ρα ἢ πρό τοῦ νόμου, ἄλλη ἢ μετά τόν νόμον, ἢ τοῦ ἱερωμένου ἄλλη, ἢ τῆς κατηχουμένης καί τῆς πιστῆς...» (PG 57, 341. 58, 693).

Ἡ κατά τῶν παρανομούντων κληρικῶν ἐπιβολή τῶν προβλεπομένων ἀπό τούς ἱερούς κανόνας κυρώσεων εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία καί ἐπιβεβλημένη γιά τή διασφάλιση τῶν πνευματικῶν ἐκείνων προϋποθέσεων, πού εἶναι ἀπαραίτητοι πρός ἀποτελεσματική ἐκπλήρωση τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου εἰς τήν Ἐκκλησία.

Εἰς τήν διασφάλιση αὐτή τῶν πνευματικῶν προϋποθέσεων, ἀπαραίτητος εἶναι ἡ συμπαράσταση τῶν λαϊκῶν εἰς τό ἔργο τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας καί μάλιστα τῶν ἐπισκόπων, τόσο γιά τήν διαφύλαξη τῆς κανονικῆς τάξεως ὅσο καί τοῦ ὀρθοδόξου ἤθους κλήρου καί λαοῦ.

Ἡ σπουδαιότητα καί τό ἀπολύτως ἀπαραίτητο τῆς ἐνεργοῦ συμπαράστασεως τῶν λαϊκῶν εἰς τό ἔργο τῆς διασφαλίσεως τοῦ ὀρθοδόξου ἤθους περιγράφεται κατά τρόπο συγκλονιστικό ἀπό τόν ἱερό Χρυσόστομο εἰς τήν ἀκόλουθη περικοπή: «τί ποιεῖς ἄνθρωπε; Παρεβιάσθη ὁ νόμος, κατεφρονήθη σωφροσύνη, πλημμελήματα τοσαῦτα ἐτολμήθη παρά τινος τῶν ἱερωμένων, τά ἄνω κάτω γέγονε καί οὐ φρίττεις; Ἄλλ' ὁ μὲν προφήτης καί αὐτά τά ἀναίσθητα στοιχεῖα καλεῖ πρός ἔκτασιν καί κοινωνίαν τοῦ θρήνου τῶν κοινῇ πεπλημμελημένων κακῶν. Ἐξέστη ὁ οὐρανός, λέγων, καί ἔφριξεν ἡ γῆ ἐπί πλεῖον σφόδρα. Καί πάλιν· Πενθήσει ὁ Κάρμηλος, πενήσει οἶνος, πενήσει ἄμπελος. Καί τά μὲν ἄψυχα πενθεῖ καί στένει καί συναγανακτεῖ τῷ Δεσπότη, σύ δέ ὁ λογικός οὐκ ἀλγεῖς; οὐκ ἐπιτιμᾷς, οὐ γίνῃ χαλεπός τιμωρός τῶν τοῦ Θεοῦ νόμων, ἀλλά καί κοινωνεῖς;» (PG 55, 252).

Οἱ λίαν προχωρημένες αὐτές θέσεις τοῦ ἱεροῦ

Χρυσοστόμου γιά τή θέση τῶν λαϊκῶν ἐντός τῆς Ἐκκλησίας φθάνουν στήν ἀποκορύφωσή τους στήν ἔκκληση πού κάνει στούς πιστούς τῆς Ἀντιοχείας νά ἀποκαταστήσουν τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἡ ὁποία εἶχε διασπασθεῖ μέ τό Μελετιανόν σχίσμα (P.G. 62, 88).

Δέν διστάζει μάλιστα στήν ἔκκλησή του αὐτή χαρακτηρίζοντας ὡς «μοιχεία» τό διαμορφωθέν σχίσμα ἐκ μέρους τῶν αἵρετικῶν ἀρειανῶν, νά ἐμπιστευθῇ στήν κρίση τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ τήν λήψη τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως σχετικῶς μέ τήν παράταξη, ἡ ὁποία ἔχει τό δίκαιο καί συνεπῶς νά ἀποκατασταθῇ ἡ ἐνότητα στήν Ἐκκλησία μέ τήν προσχώρηση εἰς αὐτήν τῆς ἀντιπάλου παρατάξεως: «Μοιχεία τό πρᾶγμα ἐστίν. Εἰ δέ οὐ δέχη περί ἐκείνων ταῦτα ἀκούειν, οὐκοῦν οὐδέ περί ἡμῶν· τῶν γάρ δύο τό ἕτερον παρανόμως γεγενῆσθαι δεῖ. Εἰ μὲν οὖν περί ἡμῶν ταῦτα ὑποπτεύετε, ἔτοιμοι παραχωρῆσαι τῆς ἀρχῆς ὄτω περ ἂν βούλησθε· μόνον ἡ Ἐκκλησία ἔστω μία· εἰ δέ ὑμεῖς ἐνόμως γεγενήμεθα, πείσατε καταθέσθαι τοὺς παρανόμους ἐπὶ τόν θρόνον ἀναβεβηκότας. Ταῦτα εἶπον οὐχ ὡς ἐπιτάττων, ἀλλ' ὑμᾶς ἀσφαλιζόμενος καί φρουρῶν. Ἐπειδή ἕκαστος ἡλικίαν ἔχει, καί τῶν αὐτῶ πεπραγμένων δώσει τάς δίκας, παρακαλῶ μή τό πᾶν ἐφ' ἡμᾶς (δηλ. τοὺς ἱερεῖς) ρίψαντας, νομίζειν ἀνευθύνους εἶναι ὑμᾶς αὐτούς, ἵνα μή μάτην ἀπατῶντες ἑαυτοὺς κόπτητε» (PG 62, 88).

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

250 Χρυσοστομικά παραδείγματα
Πνευματικές έμπειρίες άγ. Ίωάν. Κρονστάνδης
Λόγοι Άγ. Λουκά Κριμαίας, τόμ. 3
Ή άγιος Σεραφεΐμ τής Βιρίτσα, Β΄ έκδοσις
Ή αποκαλυπτικό ύπόμνημα του Μοτοβίλωφ
καί ο άγιος Σεραφεΐμ του Σάρωφ
Γεροντικό Ρουμάνων Πατέρων
Ή εγκόλπιο Γεροντικό του 20ου αιώνος
Διδαχές πατρικές Γέροντος Φιλοθέου
Ή αγιασμένες μορφές τής Ρουμανικής Ήκκλησίας
Ή Γέροντας Παΐσιος Ήλάρου τής Ρουμανίας
Οί πύλες τής μετανοίας πατρός Πετρωνίου
Ή Γέροντας Δομέτιος του Ριμέτς Ρουμανίας
Ή ψυχωφελεΐς διάλογοι του Γέρ. Ήρσενίου
Βίος, λόγοι, νουθεσίες Γέρ. Ήρσενίου Μπόκα
Ή πνευματική τέχνη τής σωτηρίας μας
Ή ορθόδοξοι προσανατολισμοί
Ή νέα όσία Φωτεινή τής Καππαδοκίας
Ή βασιλεία των Ούρανών
Τό έλεος του Θεού, Ήρχιμ. Ήωάν. Κοτσώνη
Λαϊκό λειμωνάριο
Οί φόβοι του κόσμου καί ο φόβος του Θεού
Γιά νά μή πλανηθοΐμε από τον Ήντίχριστο
Ή άπίστευτα καί όμως άληθινά
Ή οπτασίες καί διηγήσεις για τήν άλλη ζωή
Περί άμαρτίας καί μετανοίας
Ή ζωή των Ήγίων εικονογραφημένη,
έκυκλοφόρησαν 18 τεύχη.

Θά τά βρΐτε στά χριστιανικά βιβλιοπωλεΐα
καί στις έκδόσεις «Ή ορθόδοξος Κυψέλη»
Σπαρτάκου 6, Θεσσαλονίκη 56626.
Τηλ.: 2310212.659. Fax: 2310207.340.